

BUHÂRÎ'NİN KAYNAKLARI
HAKKINDA ARAŞTIRMALAR

M. FUAD SEZGİN

OTTO

M. FUAD SEZGİN

İstanbul'da doğdu (1925). İstanbul Üniversitesi Fars ve Arap Filolojisi Bölümü'nden mezun oldu (1947). Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde asistanlığa (1950) ardından İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde İslam araştırmaları asistanlığına atandığı (1953). 1954'teki ilk doçentliğinden itibaren İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde öğretim üyesi olarak görev yaptı. Frankfurt ve Marburg Üniversitelerinde dersler verdi (1961-1963). Goethe Üniversitesi'nde tabii bilimler tarihi sahasında ikinci doçentliğini aldı (1965).

Mısır, Suriye, Fas ve Irak Akademileri üyesi olan Sezgin, Kral Faysal Ödülü'nün (1978) ilk sahibidir. Kendisine Frankfurt şehri tarafından Goethe Plaketi (1971) ve Ülke Liyakat Nişanı verilmiştir (1982). Frankfurt Goethe Üniversitesi'ne bağlı olarak Arap-İslam Bilimleri Tarihi Enstitüsü'nü kurdu (1982). Hâlen bu enstitünün onursal müdürüdür. Dev eseri *Geschichte des Arabischen Schriftums*'un (*Arap Kitabiyatı Tarihi*) yayım çalışmalarını 1967'den bu yana devam ettirmektedir. Bunun yanında Sezgin, enstitünün Arap-İslam bilimleri tarihinin farklı sahasındaki 900 cildi aşan neşriyatını gerçekleştirmiştir.

İÇİNDEKİLER

YAYINA HAZIRLAYANIN SUNUŞU	9
ÖNSÖZ	11
ENGLISH TRANSLATION OF THE PREFACE.....	17
RİVAYET LİTERATÜRÜNÜN GELİŞİMİ	23
I. BÖLÜM	
HADİSLERİN İLK YAZILI KAYNAKLARI	51-143
Hadislerin Tedvini	58
Hadislerin Nakli (Taḥammulu'l-‘ilm)	62
Buḥârî ve Taḥammulu'l-‘ilm	67
Hadislerin Bablara Göre Tasnifi	79
Buḥârî'nin Kaynakları	87
Buḥârî'nin, <i>Şaḥîḥ</i> 'inin Bablarının Tasnifinde Kendinden Evvelki Edebiyata Tâbi Olması	105
Buḥârî'nin Ta'likleri.....	117
Hadis Edebiyatında Ta'liklerin İstimali	138
II. BÖLÜM	
BUḤÂRÎ'NİN KUR'AN TEFSİRİ ve KAYNAKLARI.....	145-184
Buḥârî'nin Filolojik Kaynakları.....	151
Ebû 'Ubeyde ve Ferrâ'nın Buḥârî Üzerindeki Tesirleri Umumi Mülâhazalar	153
Ebû 'Ubeyde'nin Tesiri	157
Buḥârî'nin Ebû 'Ubeyde'den Naklinin Hususiyetleri	162
Ebû 'Ubeyde'nin İtiraza Uğrayan Fikirlerinin Alınmış Olması.....	170
Ferrâ'nın Buḥârî Üzerindeki Tesiri	177
Buḥârî'nin Filolojik Kaynaklarıyla Münasebetine Dair Şârihlerin Mütalaaları	180

III. BÖLÜM

EL-CÂMÎ'UŞ-ŞAHİH'İN RİVAYETLERİ	185-212
el-Câmi'ûş-Şahih'in Firebrî Rivayeti	194
el-Câmi'ûş-Şahih'in el-Yûnînî Tarafından Meydana Getirilen Edisyonu	197
Şahih'in Metnine Ravi ve Müstensihlerin Müdahalesi	203
Şahih'in Telifinin İstinat Ettiği Prensipler (Şartlar)	207
Buĥârî'nin Tenkidi	208

IV. BÖLÜM

LÂHİKALAR	213-362
I. LÂHİKA: BUĤÂRÎ'NİN KAYNAKLARI	213-314
II. LÂHİKA: BUĤÂRÎ'NİN ŞAHİH'İYLE İMAM MÂLİK'İN MUVAṬṬAI ARASINDAKİ MÜŞTEREK KISIMLAR	315-326
III. ve IV. LAHİKA	327-328
III. LÂHİKA EBU UBEYDE'NİN MECÂZUL-KUR'ÂN'INDAN YAPILAN İKTİBASLAR	329-356
IV. LÂHİKA: FERRA'IN MA'ÂNİL-KUR'ÂN'INDAN YAPILAN İKTİBASLAR	357-362
KAYNAKÇA ve KISALTMALAR	363-369
III. ŞEMA	370
DİZİN I	371-386
DİZİN II	387-399

ÖNSÖZ

Bundan altı sene kadar önce, Arap filologlarından Ebû 'Ubeyde'nin (öl. 210) *Mecāzu'l-Ḳur'ān* adlı eserinin tenkitli neşrini hazırlarken, bu eserin ehemmiyetli addedilebilecek bir kısmının Buḥârî tarafından iktibas edildiğini tespit etmiştim. Mahiyeti tamamıyla filolojik olan bu iktibasların, Peygamber'in söz ve sünnetlerini toplamayı gaye edinen bir hadis kitabının babları arasına gelişigüzel serpilmiş bulunması keyfiyeti, bende, Buḥârî'nin filolojik eserlerle münasebeti, metodu, eserinin –bu vasfıyla– mensup olduğu edebiyatın diğer musannafatına ne dereceye kadar benzediği ve musannaf bir hadis kitabının sınırının dışına çıkıp çıkmadığı hususlarını araştırmak merakını uyandırmıştı. Buḥârî'nin filolojik kaynaklarını tetkik ederken, dolaylı olarak, ilk asırlarda muhaddislerle filologlar arasındaki münasebetin bir kısmı da aydınlanmış olacaktı.

Bir hadis kitabının filolojik kaynaklarını veya umumi olarak kaynaklarını araştırmak meselesi, bidayette –bildiğime göre– daha evvelce üzerinde durulmamış olan ve neticesi tamamıyla meçhul bulunan bir mevzu idi. Mevzuu ele alırken Buḥârî'nin kitabını, asırlardan beri meydana getirilen şerhleri, terâcim-i ahvâl ve hadis usûlü kitapları ve sair ilgili eserlerin verdiği bilgi muvacehesinde tetkik etmeyi ve daha evvelki filologlardan yaptığı iktibasları tespit etmeyi tasarlamıştım. Netice çok ümit verici olmasa bile, filolojik bakımdan, Buḥârî'nin *Mecāzu'l-Ḳur'ān*'dan faydalandığı muhakkak gibi görünüyordu. Bu keyfiyet gerek *Mecāz'a* başvurmak ve gerekse şârihlerin verdiği bilgilerden faydalanmak suretiyle öğrenilebiliyordu.

Buḥârî ile diğer hadis kitap ve meselelerini muhtelif bakımlardan ele alan modern tetkikler, hadis musannafatının kaynaklarını ve hususıyla filolojik kaynaklarını tespiti gaye edinen bir araştırmacı için, me-saisine yardım etmek şöyle dursun, cesaret kırıcı bir mahiyet arz ediyordu. Zira, altmış kadar sene önce, hadise ve İslami rivayete dair ortaya konan bir tetkikin neticeleri, günümüze kadar hemen hemen hiç

değişmemiş, Buḥârî'nin –diğer hadis musannıfları gibi– kendinden evvel mevcut bir literatürden faydalanmak imkanından mahrum kaldığı, İslam ülkesinin muhtelif yerlerini bir bir dolaşıp hadis ravileriyle temas etmek suretiyle topladığı şifahi haberlerden *Şahîh*'ini telif ettiği şeklindeki kanaat hakim bulunuyordu. Aynı araştırmacı –bu kanaatin tamamıyla aksine– hadislerin ilk yazılı kaynaklarını keşfetmiş olmak gibi bir şöhret kazanmıştı. Bazı selefleri gibi, hicrî birinci asırda, hadislerin bazı yazılı vesikaları bulunduğu dair kayıtlara rastlayarak, müslüman alimlerin, yanlış olarak hadisleri tamamıyla şifahi malzemelerden ibaret addettikleri zehabına kapılmış; buna mukabil müteakip asırlarda meydana getirilen musannaf hadis kitaplarının –daha evvel bazı hadis vesikalarının mevcudiyetini kabul etmesine rağmen– malzemelerini hadis ravilerinin şifahi haberlerinden topladıkları neticesine varmıştı.

İşte, *Buḥârî'nin Kaynakları Hakkında Araştırmalar* adlı tetkike, asrımızda hakim böyle bir anlayışın tesiri altında, Buḥârî'nin, şifahi malzeme yanında faydalandığı muhtemel birkaç filolojik kaynağının ortaya konulabileceği ümidiyle başlanmıştır. Böyle bir tesirle bir müddet aksi istikametlere teveccüh eden araştırmamız, ancak İslami rivayetin diğer rivayetlere benzemeyip raviler zinciri altında yazılı kaynaklar ihtiva etmekten ibaret hususiyetinin dikkati çekmiş olmasından sonra verimli bir mecraya girmiştir. Bu sebepledir ki, Buḥârî'nin filolojik kaynaklarının tespitini gaye edinen tetkikin plan ve gyesi bilahare değişmiş, Buḥârî'nin ve diğer hadis musannafatının, hatta, kısmen İslam tarihinin kaynaklarına umumi olarak temas etmek, hadislerin ilk tedvin ve tasnifi gibi meseleleri mevzumuzu aydınlatmaya yetecek kadar gözden geçirmek zarureti hasıl olmuştur.

Kitabın birinci bölümünü teşkil eden bu meselelerin ele alınmasıyla yapılmak istenen şey, İslami rivayetin gözden kaçırılan ve araştırmalarda yanıltıcı neticelere götüren bir hususiyetinin izahıdır. Kitabın nihayetindeki I ve II. lâhikalar bu izahın takviyesi maksadını hedefler. I. lâhika, bir hadis kitabının, rivayetler zincirinden faydalanmak suretiyle, yazılı kaynaklarını bulmak hususunda girilen bir denemenin neticelerini ihtiva ediyor. Aynı lâhikaya ilave olarak hazırlanan, Buḥârî'nin bilumum ravilerinin indeksi, bazı teknik zaruretler yüzünden bu edisyondan çıkarılmıştır. Kanaatimizce, İslam'ın II. ve III. asır müellefatındaki ravileri toplayan indekslerin, İslami edebiyatın kaynaklarını tespit bakımından büyük bir ehemmiyeti vardır. Raviler zincirindeki isimlerin, haberlerin takviyesi maksadıyla uyduurulmuş rivayet halkaları olduğu şeklindeki bir mülahazanın hilafına,

kaynakların, ya sahipleri veya rivayet hakkını haiz salahiyyetli ravileri olarak değerlendirilmesi lazımdır.

II. lâhika, Buḥârî'nin, kaynaklarının en başında mülâhaza edilebilecek İmam Mâlik'in *Muvatta'* ile olan münasebetlerinin tespitine tahsis edilmiş; kitabın hacminin büyümesi endişesi yüzünden, iktibasların aynen verilmesinden vazgeçilerek, Buḥârî ile *Muvatta'*ın sahifelerine işaret ile iktifa edilmiştir. Her halde, yalnız bu mukayese bile, Buḥârî'nin kendinden evvel mevcut bir yazılı edebiyattan faydalanmak imkanından mahrum olduğu şeklindeki bir hükmü ret için tatminkar bir delil olabilecektir.

Buḥârî'nin kaynakları, hadis edebiyatının anlayışına uygun bir şekilde mülâhaza edilirken, onun, diğer hadis külliyyatından, biri takriben sekizde birini teşkil edip bilahare *ta'lik* diye adlandırılan raviler zinciri bertaraf edilmiş hadis ve haberlerden, diğeri hadis ve bablar arasında bol bol bulunan filolojik malzemedan ibaret iki mühim hususiyetiyle ayrıldığı görülmüştür. *Şahih*'in her iki hususiyeti de tatminkar bir izahtan mahrum kalmış ve ideal olarak tanınan VIII. ve IX. asır şerhlerinde, Buḥârî'nin filolojik kaynaklarıyla olan münasebetinin tayini bakımından vuzuhsuz olarak ele alınan meseleler, modern tetkiklerin mevzuu olmamıştır.

Şahih'in mühim ve bariz bir vasfını teşkil eden *ta'lik* tarzındaki haberlerin kaynaklarının izahında, hadis edebiyatının izahından ayrılan bir neticeye varılmıştır. Bu hususiyetin izahında, *Şahih*'in bablarının tasnifinde daha evvelki musannafatın bablarına uyulmuş olması keyfiyetinden faydalanılmıştır. Buḥârî'nin kendinden evvel mevcut literatürün bablarına tâbi oluşu meselesi, şârihler arasında zaman zaman bir münakaşa mevzuu olmuşsa da, kanaatimizce kitabın ikinci derecede mühim diğer bazı müşkillerinin izahı bakımından, kabulü kaçınılmaz bir vakiadır.

Rivayetler zincirini bertaraf edip hadis ve haberleri *ķâle*, *zekera* (dedi, zikretti) gibi tabirlerle kitabına geniş ölçüde almış olan Buḥârî, kanaatimize göre, rivayetler zincirini Peygamber'e kadar yükselten müsned bir hadis kitabı meydana getirmiş şeklindeki prensibe sadık kalmamış, ciddi bir şekilde isnadın otoritesini sarsan ilk kimse olmuştur. Devrinde, sayısı çoğalmış bulunan hadis külliyyatının bir nevi hulasasını yapmaya teşebbüs eden Buḥârî'nin, ilk asırlarda, bir zaruret neticesi olarak ortaya çıkan isnadın ehemmiyetini ikinci dereceye indirmiş bulunmasını, hadis edebiyatında açılmış yeni bir çıkır olarak değerlendirmek lazımdır. Bu hususiyeti gözönünde bulundurulunca, isnadın ilk defa Buḥârî tarafından bir ilim haline getirildiği

şeklinde asrımızda mevcut bir kanaatin, *Şahîh*'i dikkatlice mütalaa etmeden verilmiş acele bir hükmün mahsulü olduğu kabul edilebilir.

Buḥârî'nin kaynakları hakkında umumi ve zaruri bir fikir elde edildikten sonra, *Şahîh*'in ihtiva ettiği filolojik malzemenin tetkikine geçilmiş, kitabın her yerinde bulunmakla beraber, bu gibi malzemenin en kesif bir şekilde rastlandığı "Kitâbu't-tefsîr" namıyla ayrılan kısım, neticeleri diğer fasıllara da şamil olacak şekilde ele alınmıştır. Hususiyle Ebû 'Ubeyde ve Ferrâ'dan Buḥârî'nin yaptığı iktibaslar bir araya toplanmış, bu malzemenin kaynaklarını iktibas eden kitapla münasebetlerini mülâhaza etmeleri bakımından şârihlerin durumu gözden geçirilmiştir. Kaynaklara işaret hususunda diğer şârihlerle mukayese edilemeyecek bir mevkiye bulunan İbn Hacer'e Buḥârî'nin kaynaklarının tetkiki içinde çok şey borçlu olduğumuzu ifade etmeden geçemeyeceğiz.

Kitabın muhtelif bablarında gelişi güzel bir şekilde mevcut filolojik malzemenin hemen hemen hepsine İbn Hacer tarafından işaret edildiği; bir çok yerlerde, bazı şârihler, bazen de İbn Hacer tarafından kitabın mevzuu ile ilgili bulunmadığı belirtildiği halde, *Şahîh*'in İslami edebiyatta temin ettiği şöhretin bu keyfiyet ile uygunluk derecesi üzerinde durulmamıştır. Kanaatimizce Buḥârî kendisinden evvel mevcut hadis edebiyatını hülâsa içinde muayyen bir plana bağlı kalmamış, malzeme bolluğuna kavuşmuş olmakla beraber, meşhur hadis musannıfları arasında, kitabı muayyen bir sistemden en çok mahrum kalan kimse olmuştur. Bu hususiyet, hadis ve haberlerden ibaret kısımlarda mevcut olmakla beraber, en bariz şekilde filolojik malzemenin tetkiki sırasında müşahede olunmaktadır. Bu mülâhaza ile, mezkur malzeme, *Şahîh*'in bablarındaki yerleri gösterebilmek suretiyle, III ve IV numaralı lâhikalarda aynen verilmektedir.

Buḥârî'nin umumi ve daha sonra filolojik mahiyetteki kaynaklarının izahının ardından *Şahîh*'in müteakip nesillere intikal eden rivayetlerinin tetkikine geçilmiştir. Buḥârî'nin kitabı, rivayetleri bakımından pek alaka çekici bir tetkike mazhar olmuşsa da, metninde mevcut birçok müşkilin, bidayette iyi seçilmemiş ve fakat muhtelif kolları arasındaki ihtilafları pek dakik bir surette işlenmiş bulunan Firebrî rivayetine raci olduğuna hükmedebilmek için bir çok sebep mevcuttur. Mükemmeliyetini şerhlerde mahfuz bulunan kısımlarından öğrendiğimiz Neseffî rivayetine bağlanan bir nüsha ele geçirmek hususunda bütün aramalarımız, maalesef, neticesiz kalmıştır. Bu nüsha ele geçirildiği takdirde, Buḥârî'nin hâl-i hazır metninde mevcut müşkillerden bir kısmının, her hâlde, halledilebileceğini ümit ediyoruz.

Buḥârî'nin kaynaklarını araştırmayı gaye edinen bu tetkik, her hâlde, şamil olduğu meselelere nihai şekli vermiş olmaktan ziyade, meseleleri vaz' ve hall şekillerini arayan bir deneme mahiyetinde kabul edilmelidir. Aynı mevzuda şimdiye kadar örnek ittihaz edebileceğimiz herhangi bir tetkikin bulunmaması ve doğrudan doğruya kaynakların tetkikinden çıkarılmış neticelere istinat edilmiş olması bakımından, vukuu muhtemel hataların, tetkikin orijinal hususiyetine atfedileceğini umuyoruz. Şurasına da işaret edelim ki, tetkikin hitamından basımına kadar geçen kısa zaman fasılası zarfında ele geçen yeni malzeme karşısında bazı ilave ve değişiklikler yapılması zarureti ve tespit ettiğimiz çözüm şekillerine yeni deliller bulmak imkanı hasıl olmuştur. Devamlı bir mesainin ve yapılacak tenkitlerin, yeni bir edisyonu icap ettireceğine kani bulunuyoruz.

Son söz olarak, bu tetkiki hazırlamam esnasında, hassaten Buḥârî'nin filolojik kaynaklarının tespiti işinde, kıymetli vaktini esirgemedi, bana yardım eden arkadaşım Bekir Kütükoğlu'na ve bu "Önsöz"ü İngilizce'ye çevirmek lutfunda bulunan arkadaşım Martin Dickson'a teşekkür etmeyi zevkli bir vazife sayarım.

15 Ekim 1956
Fuad SEZGİN

KAYNAKÇA ve KISALTMALAR

- Ebû 'Ubeyd, Ğarîbu'l-ĥadîs = Ğarîbu'l-ĥadîs, Ebû 'Ubeyd el-Ķâsım b. Sellâm el-Herevî, Köprülü Ktb. nr. 455 [I-III, Beyrut 1976].
- Ebû'l-Velîd el-Bâcî, Suleymân b. Ğalf, el-Cerĥ ve't-ta'dîl = *Kitâbu'l-cerĥ ve't-ta'dîl fî esmâ'î'l-mezkûra fî şaĥîĥî'l-Buĥârî ve Muslim*, Ebû'l-Velîd el-Bâcî, Nuruosmaniye Ktb. nr. 766 [*et-Ta'dîlu ve't-tecrîĥ li-men ĥarrece 'anhu'l-Buĥârî fî's-Şaĥîĥ...*, Dâru'l-Livâ, Riyad 1986].
- Edebu'l-ımlâ' = *Kitâbu edebi'l-ımlâ' ve'l-ıstımlâ'*, es-Sem'ânî, 'Abdulkereım b. Muĥammed, nşr. Max Weisweiler, Leiden E.J. Brill 1952.
- Aĝânî = *Kitâbu'l-aĝânî*, Ebû'l-Ferec el-İşfahânî, tahk. Aĥmed eş-Şinķîţî, cuz' 1-21, Mısır 1322-3.
- Aĥâdişu'l-Muvaţta' = *Aĥâdişu'l-Muvaţta' ve ittifâku'r-rıvât 'an Mâlik ve iĥtilâfuhum fî-hâ ziyâdeten ve naĥşan*, ed-Dâraĥutnî, Ebû'l-Ħasen 'Alî b. 'Umer ve beraberinde *Keşf el-Muĝattâ fî faĥl el-Muvaţta'*, İbn 'Asâkir, Ebû'l-Ķâsım 'Alî b. el-Ħasen el-Ħâfız, nşr. Muĥammed b. el-Ħasen el-Kevserî, Kahire 1946.
- Ahlwardt = *Verzeichnis der arabischen Handschriften*, von W. Ahlwardt, Bd. 1-10, Berlin 1887-99 [Die Handschriften-Verzeichnisse der Kgl. Bibliothek zu Berlin].
- 'Alâ'î, Muşkilu's-şahîĥayn = *Muşkilu's-şahîĥayn*, Şalâĥuddîn Ħalîl el-'Alâ'î, Süleymaniye Ktb, Çelebi Abdullah kısmı nr. 76/2.
- 'Aynî = *'Umdetu'l-kârî fî şerĥi şaĥîĥî'l-Buĥârî*, el-'Aynî, Bedruddîn Ebû Muĥammed Maĥmûd b. Aĥmed, cuz' 1-11, İstanbul 1308-9.
- Bâcî : Bkz. Ebû'l-Velîd el-Bâcî.
- Br. G². = *Geschichte der Arabischen Literatur* von Carl Brockelmann, zweite den supplementbänden angepasste Auflage, Band 1-2, Leiden E. J. Brill 1943-9.
- Br. Suppl. = *aynı eser*, *Supplementband* 1-3, Leiden 1937-42.
- Buĥârî = *Şaĥîĥu Ebî 'Abdillâh Muĥammed b. İsmâ'îl b. el-Muĝîre b. Berdizbâh el-Buĥârî*, cuz' 1-9, Bulak, 1311-3.
- Caetani, Annali = *L. Caetani, Annali dell' Islam* (Milano 1905 vd.) Türkçe terc. *İslâm Târîhi*, mütercim Hüseyin Cahid, İstanbul 1924 vd. (Tercümenin bir kısmı tabolunmuştur.)
- Câmi'ü beyâni'l-'ilm = *Câmi'ü beyâni'l-'ilm ve faĥlih ve-mâ yenbaĝî fî rivâyetih ve ĥameletih*, İbn 'Abdilber, Ebû 'Umer Yûsuf en-Nemerî el-Ķurtubî el-Endelûsî, cuz' 1-2, Kahire, tarihsiz.
- Câmi'ü Ma'mer b. Râsîd (Ankara nüshası) = *Câmi'ü Ma'mer b. Râsîd* rivâyetü Ebî Muĥammed 'Abdirrahmân b. Esed b. el-Munzir el-Kâzarûnî el-Fârisî 'an

- Ebî Ya'kûb b. İshâk b. İbrâhîm... 'an 'Abdirrezzâk b. Nâfi' 'an Ma'mer b. Râşid, Ankara Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesi Ktb., İsmâil Saib Sencer kısmı, nr. 2164.
-, (Fezullâh ef.) = *Kitâbu'l-Câmi'* li-Ma'mer b. Râşid, 'Abdirrezzâk b. Hem-mâm'ın *Muşanna'fı* ile birlikte Fezullâh ef. Ktb. nr. 541 (92a-213a).
- Charles Pellat, Le milieu basrien = Charles Pellat, *Le milieu basrien et la formation de Cahiz*, Paris 1953.
- Demîrî, Ĥayâtu'l-ĥayavân = *Ĥayâtu'l-ĥayavân el-kubrâ*, ed-Demîrî, Muĥammed b. Mûsâ, cuz' 1-2, Bulak 1275.
- Đuĥa'l-İslâm = *Đuĥa'l-İslâm*, Aĥmed Emîn, cuz' 1-3, Kahire 1938.
- EI = *Encyclopedie de'İslâm*.
- Feth = *Fethu'l-bârî* (yalnız III. ve IV. lâhikalarda bu şekilde kısaltılmıştır.)
- Fethu'l-bârî = *Fethu'l-bârî bi şerĥi şaĥîĥi'l-İmâm Ebî 'Abdillâh Muĥammed b. İsmâ'îl el-Buĥârî*, İbn Ĥacer, eş-Şihâbuddîn Aĥmed b. 'Alî b. Muĥammed el-Âşkalânî eş-Şâfi'î, cuz' 1-13, Bulak 1300-1.
- Fihristu Dâri'l-Kutub = *Fihristu'l-kutub el-'arabiye'l-mevcûde bi'd-dâr...*, cuz' 1-8, Kahire 1924-42.
- Fihristu İbn Ĥayr = *Fihristu ve mâ revâhu 'an şuyûĥih mine'd-devâvîni'l-muşannafe fî ĥurûbi'l-'ilm ve envâ'i ma'ârif*, İbn Ĥayr, Ebû Bekr Muĥammed b. Ĥayr b. 'Umer b. Ĥalîfe el-İşbîlî, ed. Fd. Codera et J. Ribera Tarrago, Bibl. Hisp. IX, X., Caesraugustae 1894-5.
- Fihristu'Ĥ-Tûsî = *Fihristu'Ĥ-Tûsî* (Ebû Ca'fer Muĥammed b. el-Ĥasen), Kalkutta 1853.
- Goldziher, Muh. Stud. = *Muhammedanische Studien, Theil 1-2*, Halle 1889-90 (Bu kitabın hadise ait kısımları için, Fransızca tercümesinden faydalanılmıştır. Tercümesinin kenarında aslın sayfalarına işaret edildiği için, elinde sadece Almanca aslı bulunan okuyucuya kolaylık maksadıyla, aslının sayfalarına işaret edilmiştir. Tercümesi: *Etudes sur la tradition islamique*. Extraites du tome II des *Muhammedanische Studien*. Traduites par Léon Bercher, Paris 1952)
- Goldziher, Zahiriten = *Die Zahiriten. Ihr Lehrsystem und ihre Geschichte. Beiträge zur Geschichte der Muhammedanischen Theologie*, Ignaz Goldziher, Leipzig, 1884.
- Guillaume, The Tradition of Islam = A. Guillaume, *The Tradition of Islam, An Introduction to the Hadith-Literature with bibliography, Glossary and Index*, London 1924.
- Hedyu's-sârî = *Heydu's-sârî li-Şaĥîĥi Ebî 'Abdillâh el-Buĥârî*, İbn Ĥacer, Şeyĥu'l-İslâm Ebû'l-Faĥl Şihâbuddîn Aĥmed b. 'Alî b. Muĥammed b. Muĥammed el-Âşkalânî, Bulak 1301.
- Ĥadîsu 'Alî b. Ĥucr = *Ĥadîsu 'Alî b. Ĥucr b. İyâs es-Sa'dî 'an İsmâ'îl b. Ca'fer el-Medenî*, Köprülü Ktb. nr. 428.
- Ĥâkim Nisâbü'rî, Ma'rifetu 'ulûmi'l-ĥadîs = *Kitabu ma'rifeti 'ulûmi'l-ĥadîs*, el-Ĥâkim en-Nisâbü'rî, Ebû 'Abdillâh, nşr. Huseyn Difil, Maĥba'atu'd-dâr el-Kutub el-Mışnye, Kahire 1937.
- Ĥilyetu'l-evliyâ' = *Ĥilyetu'l-evliyâ' ve tabaĥâtu'l-aşfiyâ*, Ebû Nu'aym Aĥmed b. 'Abdillâh el-İşbahânî, cuz' 1-10, Kahire 1932-1938.

- Haṭīb Baġdâdî, el-Esmâ'u'l-Mubheme = *el-Esmâ'u'l-mubheme fi'l-enbâ'i'l-muḥkeme*, Ahmed b. Ali b. Şâbit el-Baġdâdî, Feyzullâh Efendi Ktb. nr. 497 [Mektebetu'l-hancı, Kahire 1984].
- Haṭṭâbî, Şerḥu'l-Buḥârî = *Şerḥu Şaḥîhi'l-Buḥârî el-musemmâ bi-l'îlâm es-sunen*, Hamd b. Muḥammed, Ebû Suleymân el-Haṭṭâbî, Feyzullâh Efendi Ktb. nr. 437 [tahk. Muḥammed b. Sa'd b. Abdirrâhmân, Mekke 1988].
- Hizânetu'l-edeb = *Hizânetu'l-edeb ve lubbu lubâbi lisâni'l-arab 'alâ şevâhidi şerḥi'l-kâfiye*, Abdulkâdir b. 'Umer el-Baġdâdî, cuz' 1-4, Bulak 1299.
- Huzâ'î, el-Fiten = *Kitâbu'l-fiten*, Nu'aym b. Hammâd el-Huzâ'î, Atif Efendi Ktb. nr. 602 [tahk. Suheyl Zekkâr, el-Mektebetu't-ticâriyye, Mekke, t.y.].
- İbn Abdilberr, el-İntikâ = *el-İntikâ fi feḍâ'ili's-selâse el-e'imme el-fuḳahâ' Mâlik ve's-Şâfi'î ve Ebî Ḥanîfe ve zikru 'uyûni min aḥbârihim ve aḥbâri aḥbâbihim li't-ta'rîfi bi-celâleti aḳdârihim*, İbn Abdilberr, Ebû 'Umer en-Nemerî el-Ḳurtûbî, Kahire 1350.
- Teḳaşşî = *Teçrîdu't-temhid li-mâ fi'l-Muvaṭṭa' minel-ma'ânî ve'l-esânid ve't-teḳaşşî li-ḥadîsi'l-Muvaṭṭa' ve Şuyûḥi'l-Îmâm Mâlik ve sonunda: mâ lem yuzker fi'l-Muvaṭṭa' min rivâyeti Yaḥyâ b. Yaḥyâ' 'ani'l-Îmâm Mâlik...*, İbn Abdilberr, Ebû 'Umer en-Nemerî, Kahire 1350.
- İbn Hacer, Nazmu'l-le'âlî = *Nazmu'l-le'âlî bi-mî'e el-avâli*, İbn Hacer el-Âşkalânî, Şihâbuddîn Ahmed b. Âli, Köprülü Ktb. nr. 428/2 (136a-217b).
- İbn Ebî Hâtim er-Râzî, el-Cerḥ ve't-ta'dîl = *Kitâbu'l-Cerḥ ve't-ta'dîl*, İbn Ebî Hâtim, Ebû Muḥammed Abdurrahmân Muḥammed b. İdrîs b. el-Munzir et-Temîmî er-Râzî, cuz' 1-6, Haydarabad 1952.
- İbn Ḥallikân = *Vefayâtu'l-a'yân ve enbâ'u'z-zemân*, İbn Ḥallikân, Ebû'l-Abbâs Şemsuddîn Ahmed Muḥammed b. Ebî Bekr, cuz' 1-2, Bulak 1273.
- İbn Mâce = *Sunenu'l-Îmâm...*, Muḥammed b. Yezîd Ebî Abdillâh b. Mâce el-Ḳazvînî, cuz' 1-2, Kahire 1313.
- İbn Mâlik, Şevâhidu't-tavḏîḥ = *Şevâhidu't-tavḏîḥ ve't-taşḥîḥ li-muşkilâti'l-Câmi' eş-şahîḥ*, Cemâluddîn Muḥammed b. Abdillâh b. Abdillâh b. Mâlik eṭ-Ṭâî, Haydarabad 1319.
- İbn Sa'd, Ṭabakât = *Kitâbu't-ṭabakâti'l-kebîr. Biographien Muhammeds, seiner Gefährten und der späteren Träger des Islams bis zum Jahre 230 der Flucht*, nşr. E. Sachau (Leiden 1904 vd.)
- İbnu'n-Nedîm, el-Fihrist = *Kitâbu'l-fihrist*, Mit Anmerkungen hrsg. Von G. Fluegel. Leipzig 1871.
- İbnu's-Şalâh = *'Ulûmu'l-ḥadîs, el-ma'rûf bi-muḳaddimeti İbni's-Şalâh*, İbnu's-Şalâh, Ebû Amr 'Usmân b. Abdirrâhmân, ve şerḥi: *et-taḳyîd ve'l-iḳdâḥ ma utliḳa ve uḡliḳa min muḳaddimeti İbni's- Şalâh*, el-'Irâkî, Zeynuddîn Abdurrahîm b. el-Huseyn ve ta'likât 'aleyhi fi'z-zeyl..., *el-Mişbâḥ 'alâ muḳaddimeti İbni's- Şalâh*, Haleb 1350.
- İḥyâ'u'l-'ulûm = *İḥyâ'u'l-'ulûm*, el-Ğazzâlî, el-Îmâm Ebû Ḥâmid Muḥammed, cuz' 1-4, Kahire 1278.
- 'Irâkî, et-Taḳyîd = Bkz. İbnu's-Şalâh.
- İrşâdu'l-erîb = *Yaḳut's dictionary of Learned Men. Mocam el-odaba*, nşr. Ahmed Farîd Rifâ'î, cuz' 1-20, Kahire, t.y.
- İslâhu ḥaṭa'i'l-muḥaddisîn = *İslâhu ḥaṭa'i'l-muḥaddisîn*, el-Haṭṭâbî, Ebû Suleymân Hamd b. Muḥammed, nşr. Burhanuddîn Muḥammed ed-Dâġıştânî, Kahire 1355.

- İtkân = *el-İtkân fî 'ulûmî'l-Ķur'ân*, Celâluddîn es-Suyûfî, cuz' 1-2, Bulak 1287.
- Kelâbâzî = *el-İrşâd fî ma'rifeti ricâli'l-Buĥârî*, el-Kelâbâzî, Ebû Naşr Ahmed b. Muhammed b. el-Huseyn, Topkapı Sarayı Ktb. III. Ahmed kısmı, nr. 2889.
- Keşfu'l-muĥaĥġâ' = *Keşfu'l-muĥaĥġâ'*, İbn 'Asâkir, Ebû'l-Ķâsım 'Alî b. el-Ĥâsen, Bkz. *Aĥâdişu'l-Muvaĥġâ'*.
- Keşfu'z-zunûn = *Keşfu'z-zunûn*, Kâtib Çelebi, Şerefettin Yatkaya ile Kilisli Rifat Bilge tarafından hazırlanmıştır, İstanbul 1941-3.
- Kifâye = *Kitâbu'l-kifâye fî 'ilmî'r-rivâye*, el-Ĥaĥîb el-Baĥdâdî, Ebû Bekr Ahmed b. 'Alî b. Şâbit, Dâ'iretu'l-ma'ârif el-'Usmâniye, Haydarabad 1357.
- Kirmânî = el-Buĥârî bi-şerĥi'l-Kirmânî, cuz' 1-25, Kahire 1935-1945.
- Lisânu'l-arab = *Lisânu'l-arab*, İbn Manzûr, el-İmâm Ebû'l-Faĥl Cemâluddîn Muhammed b. Mukerrem, cuz' 1-20, Bulak 1300-8.
- Lisânu'l-mîzan = *Lisânu'l-mîzan*, İbn Ĥacer el-'Aşkalânî, Şihâbuddîn Ebû'l-Faĥl Ahmed b. 'Alî, cuz' 1-6, Haydarabad 1329-31.
- Ma'ânî'l-Ķur'ân li'l-Ferrâ' = *Ma'ânî'l-Ķur'ân*, Ebû Zekeriyâ Yahyâ b. Ziyâd el-Ferrâ', Süleymaniye Kütüphanesi-Baĥdadlı Vehbî kısmı nr. 66 [Dâru'l-kutubi'l-Mısıriyye, Kahire 1955].
- Mecâz = *Mecâzu'l-Ķur'ân* (yalnız III. ve IV. lahikada bu şekilde kısaltılmıştır).
- Mecâzu'l-Ķur'ân = *Mecâzu'l-Ķur'ân*, Ebû 'Ubeyde Ma'mer b. el-Muşennâ et-Teymî..., 'Âraĥahu bi uşûlihi ve 'allaĥu 'aleyhi ed-Doktor Muĥammed Fuad Sezgin, I. cuz', Kahire 1954.
- el-Meş'adu'l-Aĥmed = *el-Meş'adu'l-Aĥmed fî ĥatmi musnedi'l-İmâm Ahmed*, el-Ĥâfiz Şemsuddin b. el-Cezerî Kahire 1949 (Musned Ahmed b. Ĥanbel'in birinci cildinin baş tarafında basılmıştır. *Meş'ad* kelimesinin '*Muş'ad*' şeklinde okunması mümkündür.)
- Meşâriĥu'l-envâr = *Meşâriĥu'l-envâr 'alâ şihâĥi'l-âşâr*, el-Ķâdî 'Iyâd el-Yaĥsûbî, cuz' 1-2, Fas 1328-9.
-, (Kahire) = cuz' 1, Maĥba'atu's-Sa'âde 1332.
- Mingana, an Important manuscript of the traditions of Buĥârî = *An Important...Bukhari, with Nine Facsimile Reproductions* by A. Mingana, Cambridge 1936.
- Mu'cemu'l-buldân = *Kitâbu mu'cemi'l-buldân*, el-Ĥamevî, Şihâbuddin Ebû Abdillâh, nşr. Wüstenfeld, cuz' 1-6, Leipzig 1866.
- Mu'cemu ģarîbi'l-Ķur'ân = *Mu'cemu ģarîbi'l-Ķur'ân mustaĥracen min Şaĥîĥi'l-Buĥârî ve fî mâ verede 'an İbn Abbâs min tariĥi İbn Ebî Talĥa ĥassaten...*, Muĥammed Fu'âd Abdalbâķî, Kahire 1950.
- Mudrec li'l-Ĥaĥîb el-Baĥdâdî = *Kitâbu'l-faşl li'l-vaşli'l-mudrec fi'n-naĥl*, el-Ĥaĥîb el-Baĥdâdî, Ebû Bekr Ahmed b. 'Alî b. Şâbit, Topkapı Sarayı Ktb. III. Ahmed kısmı, nr. 612 [tahk. Muĥammed Accâc el-Ĥaĥîb, Dâru'l-fikr, Beyrut 1404].
- Muĥnî fî ŧabaĥâti'l-muĥaddişîn = *el-Muĥnî fî ŧabaĥâti'l-muĥaddişîn*, ez-Zehebî, Ebû Abdillâh Muĥammed b. Ahmed b. 'Usmân, Feyzullâh Efendi Ktb. nr. 1528.
- Muĥaddişu'l-fâşil = Bkz. Râmahurmuzî.
- Muĥaddimetu'l-cerĥ ve't-ta'dîl = *Taĥdimetu'l-ma'rife li kitâbi'l-cerĥ ve't-ta'dîl*, İbn Ebî Ĥâtîm, Ebû Muĥammed Abdurrahmân Muĥammed b. İdrîs b. el-Munzir et-Temîmî el-Ĥanzelî er-Râzî, Haydarabâd 1952.

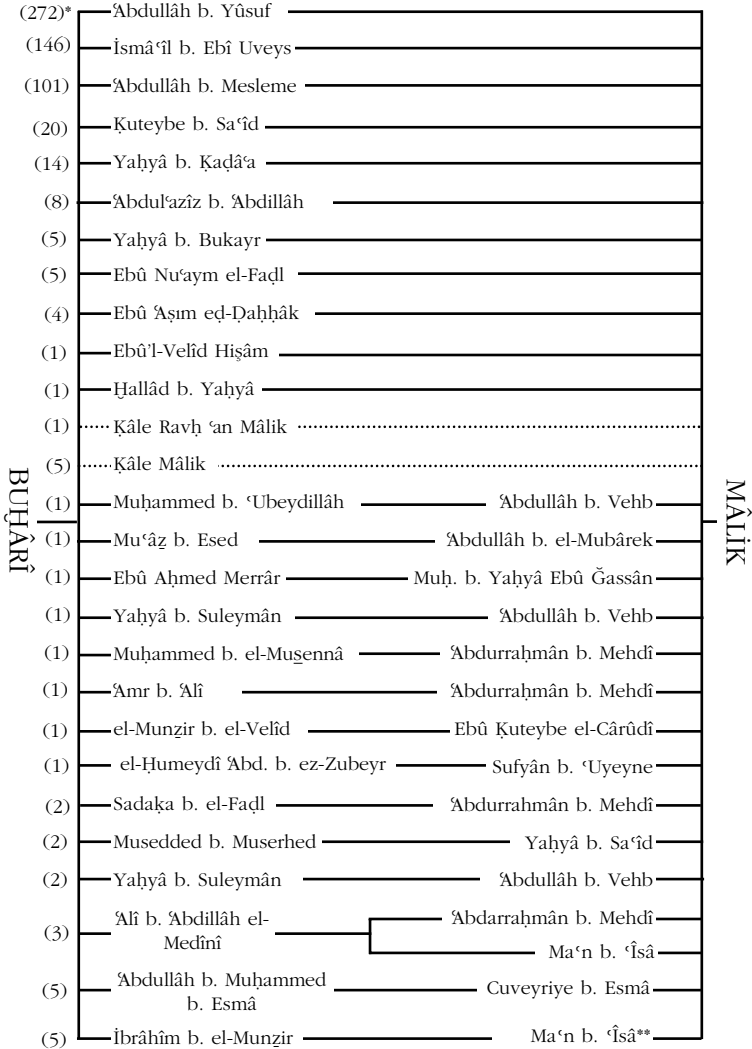
- Muslim = *el-Câmi'ü's-Şaḫīḫ*, Ebû'l-Huseyn Muslim b. el-Ḥaccâc el-Ḳuşeyrî, cuz' 1-10, Kahire 1949-1951.
- Musnedu Aḫmed b. Ḥanbel = *el-Musned* li'l-İmâm Aḫmed b. Muḫammed b. Ḥanbel. nşr. Aḫmed Muḫammed Şâkir, cuz' 1-10, Kahire, 1949-1951.
- Muşannafu İbn Ebî Şeybe = *Muşannafu Ebî Bekr Abdillâh b. Muḫammed b. İbrâhîm b. Ebî Şeybe*, Köprülü Ktb. nr. 438 [tahk. Kemâl Yûsuf el-Ḥût, Mek-tebetu'r-Ruşd, Riyâd 1409].
- Muşannafu Âbdirrezzâk = *Muşannafu Âbdirrezzâk b. Hemmâm b. Nâfi' el-Himyerî eş-Şan'ânî*, cuz' 1-5, Murad Molla Ktb. nr. 596-600; 6. cuz', Feyzullâh efendi Ktb. nr. 541 [tahk. Ḥabîbu'l-A'zamî, el-Mektebetu'l-İslâmî, Beyrut 1403].
- Mutevârî 'alâ terâcimi'l-Buḫârî = *Kitâbu'l-mutevârî 'alâ terâcimi ebvâbi'l-Buḫârî*, el-Ḥâfız Naşruddîn Ebû'l-Abbâs Aḫmed b. Vecîhiddîn Muḫammed b. Mansûr b. el-Munîr, el-İskenderiye Umumî Ktb. nr. 1115 [tahk. Âli Ḥasen Âli, Ammân 1990].
- Muvatta' = *el-Muvatta'*, İmâm Mâlik b. Enes, Tunus 1280.
-, (Şeybânî rivâyeti) = *el-Muvatta'* li'l-İmâm Muḫammed raḫimehullâhu te'âlâ ma'a ta'likî'l-mumecced 'alâ *Muvatta'* Muḫammed..., el-Leknevî, Ebû'l-Ḥasenât Muḫammed Abdilhâyy, Lokno 1898.
- Nehḫâs, en-Nâsiḫ ve'l-mensûḫ = *Kitâbu'n-nâsiḫ ve'l-mensûḫ fî'l-Ḳur'âni'l-kerim min-mâ uctumî'a 'aleyhi ve'htulife fihi 'an 'ulemâ' min aşḫâbi Rasûlillâh*, en-Nehḫâs, Ebû Ca'fer, Kahire 1323.
- Nevevî, Şerḫu Muslim = *Şerḫu'l-İmâm en-Nevevî 'alâ Muslim*, cuz' 1-10, (Kaşta-lânî'nin kenarında).
- Nihâye = *en-Nihâye fi ğaribi'l-ḥadîs ve'l-âsâr*, İbnu'l-Esîr, Ebû's-Sa'âde el-Mubârek b. Muḫammed b. Muḫammed b. el-Cezerî, cuz' 1-4, Kahire 1322.
- OLZ = Orientalistische Literaturzeitung.
- Kâdî 'Iyâd, el-İlmâ' = *Kitâbu'l-ilmâ' ilâ ma'rifeti uşûli'r-rivâye ve taḫyîdi's-sema' ve cumel min faḍâli 'ilmî'l-ḥadîs ve ehlih ve nuket min edebi ḫameletih ve naḫlih*, Ayasofya Ktb. nr. 433 [tahk. es-Seyyid Aḫmed Şaḫr, Dâru't-turâs, Kahire 1978].
- Kaşta'llânî = *İrşâdu's-sârî li şerḫi Şaḫîḫi'l-Buḫârî*, el-Kaşta'llânî, Aḫmed b. Muḫammed, cuz' 1-10, Kahire 1307.
- Ḳûtu'l-ḫulûb = *Kitâbu ḫûti'l-ḫulûb fi mu'âmelâti'l-maḫbûb ve vaşfi tariḫi'l-murîd ilâ maḫâmi't-tevhîd*, Ebû Tâlib el-Mekkî, Muḫammed b. Ebî'l-Ḥasen Âli b. Abbâs, cuz' 1-2, Kahire 1310.
- Râmahurmuzî (Köpr.) = *el-Muḫaddisu'l-fâsıl beyne'r-râvî ve'l-vâ'î*, er-Râmahurmuzî, Ebû Muḫammed el-Ḥasen b. Âbdirrahmân b. Ḥallâd, Köprülü Ktb. nr. 397 [tahk. Muḫammed Accâc el-Ḥaḫîb, Dâru'l-fikr, Beyrut 1404].
-, (Şehid Âli) = *el-Muḫaddisu'l-fâsıl beyne'r-râvî ve'l-vâ'î*, Şehid Âli Paşa Ktb. nr. 531.
- Ricâlu's-Şaḫîḫayn = *Kitâbu'l-cem' beyne kitabey Ebî Naşr el-Kelâbâzî ve Ebî Bekr el-İşbehânî... fi ricâli'l-Buḫârî ve Muslim*, el-Maḫdisî, Ebû'l-Faḫl Muḫammed b. Tâhîr b. Âli, İbnu'l-Ḳayserânî eş-Şeybânî, cuz' 1-2, Haydarabâd 1323.
- Risâletu Ebî Dâvûd es-Sicistânî fi vaşfi te'lîfih li-kitâbi's-sunen = *Risâletu Ebî Dâvûd es-Sicistânî fi vaşfi te'lîfih li-kitâbi's-sunen*, rivâyetu Ebî'l-Ḥuseyn... b.

- ‘Abdil‘azîz el-Hâşimî, nşr. Muḥammed Zâhid el-Kevserî, Matba‘atu'l-envâr, Kahire 1369.
- Rs = *Ricâlu’s-Şaḥîḥayn* (Yalnız I. lâhika da bu şekilde kısaltılmıştır.)
- Schacht, The Origins of Muḥammadan Jurisprudence = *The Origins of Muḥammadan Jurisprudence*, J. Schacht, Oxford 1950.
- Su‘âlâtu'l-Âcurrî = *el-Cuz’u’s-sâliḥ min su‘âlâti Ebî ‘Ubeyd Muḥammed b. ‘Alî b. ‘Usmân el-Âcurrî şeyḥahu Ebâ Dâvûd es-Sicistânî*, Köprülü Ktb. nr. 292 [Muḥammed ‘Alî Kâsım el-‘Umarî, Medine 1979].
- Sunenu Ebî Dâvûd = *Sunenu Ebî Dâvûd Suleymân b. el-Eş‘aş es-Sicistânî el-Ezdi*, nşr. Muḥammed Muḥyiddîn ‘Abdulḥamîd, cuz’ 1-2, Kahire 1950.
- Sunenu’d-Dârimî = *el-Câmi‘’s-Şaḥîḥ fi’s-sunen*, Ebû Muḥammed ‘Abdullâh b. ‘Abdirrahmân, Haydarabad 1309.
- Sa‘lebî, el-Keşf ve'l-beyân = *el-Keşf ve'l-beyân*, Ebû İshâk Aḥmed b. Muḥammed es-Şa‘lebî, İstanbul Üniversite Ktb. A.Y. 1731.
- Şağânî, Şuyûḥu'l-Buḥârî = *Kitâbun fihi esâmî şuyûḥi Ebî ‘Abdillâh Muḥammed b. İbrârahîm b. el-Muğîre el-Buḥârî*, eş-Şağânî, Ebû'l-Faḍâil el-Ḥasen b. Muḥammed b. el-Ḥasen, Karaçelebizâde (Süleymaniye Ktb. Kısımlarından) nr. 68.
- Şaḥîfetu Hemmâm b. Munebbih = *Aḳdemu tedvînin fi'l-ḥadisî'n-nebevî şaḥîfetu Hemmâm b. Munebbih*, nşr. Muḥammed Hamîdullâh, Matbu‘atu'l-Mecma‘ el-İlmîyyî'l-‘Arabî, Dimeşk 1953.
- Şâfi‘î, er-Risâle = *er-Risâle*, Muḥammed b. İdrîs eş-Şâfi‘î, nşr. Aḥmed Muḥammed Şâkir, Kahire 1309.
- Şerefu aşḥâbi'l-ḥadis = *Şerefu aşḥâbi'l-ḥadis*, el-Ḥaḫîb el-Bağdâdî, Aḥmed b. ‘Alî b. Şâbit, Atf efendi Ktb. nr. 601 [tahk. Mehmed S. Hatiboğlu, Ankara 1. baskı 1972, 2. baskı 1991].
- Şerḫu Muslim = Bkz. Nevevî, *Şerḫu Muslim*.
- Şerḫu Nuḫbeti'l-fiker = *Şerḫu Nuḫbeti'l-fiker fi muştalâhi ehli'l-âsâr*, İbn Ḥacer el-‘Askalânî, Aḥmed b. ‘Alî, Kahire 1934.
- Şerḫu't-Tirmizî = *Şaḥîḫu't-Tirmizî bi şerhi'l-İmâm İbni'l-‘Arabî el-Mâlikî*, cuz’ 1-13, Kahire 1934.
- Tâcu'l-arûs = *Şerḫu'l-Kâmûs el-musemmâ Tâcu'l-arûs min cevâhiri'l-Kâmûs*, ez-Zebîdî, Muḫibbuddin es-Seyyid Muḥammed Murtaḍâ, cilt 1-10, Kahire 1331-34.
- Tefsîru ‘Abdirrezzâk = *Tefsîru ‘Abdirrezzâk b. Hemmâm bi rivâyetihî ‘an Ma‘mer b. Râşid*, Ankara Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesi Ktb. İsmail Sâib kısmı nr. 4216 [tahk. Abdulmu‘ḫî Kâfâcî, Dâru'l-ma‘rife, Beyrut 1991].
- Tezkire fi ricâli'l-aşere = *Tezkire ricâli'l-aşere*, Ebû'l-Meḫâsin Muḥammed b. ‘Alî b. el-Ḥasen el-Ḥuseynî, Köprülü Ktb. nr. 263 (Burada *Kutub sütte*’den başka, Ebû Ḥanîfe, Şâfi‘î ve Aḥmed b. Ḥanbel’in *Musned*leri ve İmâm Mâlik’in *Muvaḫḫa*’i mevzubahis edilmiştir.).
- Tezkiretu'l-huffâz = *Tezkiretu'l-huffâz*, ez-Zehabî, Şemsuddîn Ebû Abdillâh, 2. tabı, cuz’ 1-4, Haydarabad 1333-34.
- Tefsîru't-Ṭaberî = *Cami‘u'l-beyân fi tefsîri'l-Ḳur‘an*, eṭ-Ṭaberî, Ebû Ca‘fer Muḥammed b. Cerîr, cuz’ 1-30, el-Matba‘atu'l-meymeniye, Mısr 1321.
- Tefsîru İbn Ebî Ḥâtim = *Tefsîru Ebî Muḥammed ‘Abdirrahmân b. Ebî Ḥâtim b. İdrîs er-Râzî*, II. cuz’, Ayasofya Ktb. nr. 175 (Bu kitabın bize kadar intikal etmiş olan ve ikinci ciltten itibaren bulunan nüshası baştan itibaren üç sū-

- renin tefsirini ihtiva etmektedir.) [tahk. Muḥammed Es'ad eṭ-Ṭayyib, Maṭba'atu Muṣṭafâ Nizâr el-Bâz, Mekke 1987].
- Tehzîbu't-tehzîb = *Tehzîbu't-tehzîb*, İbn Ḥacer el-Asḫalânî, Aḫmed b. 'Alî, cuz' 1-12, Haydarabad 1325-27.
- Ta'likâtu's-Suyûfî 'alâ'l-Buḫârî = *et-Tevsîh ve't-ta'lik 'alâ'l-Câmi'i's-Şaḫîh*, es-Suyûfî, Abdurrahmân b. Ebî Bekr, Topkapı Saray Ktb. Medine kısmı nr. 261.
- Ta'liḳu't-ta'lik = *Ta'liḳu't-ta'lik*, İbn Ḥacer el-Asḫalânî, Aḫmed b. Muḥammed, Ayasofya Ktb. nr. 472 [*Tagḫliḳu't-ta'lik*, tahk. Sa'îd Abdurrahmân Mûsâ, el-Mektebetu'l-İslâmî, Beyrut 1405].
- Tenvîru'l-ḫavâlik = *Tenvîru'l-ḫavâlik şerḫu Muvatta' el-İmâm Mâlik*, es-Suyûfî, Celâluddîn Abdurrahmân, cuz' 1-2, Kahire, t.y.
- Taḳyîdu'l-'ilm = *Taḳyîdu'l-'ilm*, el-Ḥaṭîb el-Bağdâdî, tahk. Yûsuf el-Aş, Dimeşḳ 1949 (Institut français de Damas neşriyatundan).
- Taḳyîdu'l-muhmel li'l-Ġassânî = *Taḳyîdu'l-muhmel ve temyîzu'l-muşkil*, Ebû 'Alî el-Huseyn b. Muḥammed b. Aḫmed el-Ġassânî el-Ceyyânî, Umûmî Ktb. nr. 1211.
- Târîḫu Bağdâd = *Târîḫu Bağdâd ev Medîneti's-selâm*, el-Ḥaṭîb el-Bağdâdî, Ebû Bekr Aḫmed b. 'Alî, veḫâ'ahû fî ezhâi 'uşûri'l-İslâmî munz te'sîsihe ilâ ve-fâtîhi 'âm 463, cuz' 1-14, Kahire 1931.
- Târîḫu't-Ṭaberî = *Annales Quos Scripsit*, Ebû Ca'fer Muḥammed b. Cerîr eṭ-Ṭaberî, Ed. M.J. De Goeje, cuz' 1-13, E.J. Brill 1876-1901.
- et-Târîḫu'l-kebîr = *Kitâbu't-târîḫi'l-kebîr*, el-Buḫârî, Ebû Abdillâh Muḥammed b. İsmâ'îl b. İbrâhîm el-Cu'fî, cuz' 1-6, Haydarabad 1941-1945.
- Te'vîlu muḫtelifi'l-ḫadîs = *Te'vîlu muḫtelifi'l-ḫadîs fir-redd 'alâ a'câ'i ehli'l-ḫadîs ve'l-cem' beyne'l-aḫbâr elleti idde'ü 'aleyhe't-tevaḫḫuf ve'l-iḫtilâf ve'l-cevâb 'amma evrade mine's-şubeh 'alâ ba'di'l-aḫbârî'l-muteşâbihe ev el-muşkile bedi'a'r-re'y*, el-İmâm İbn Ḳuteybe ed-Dîneverî, Kahire 1326.
- Tirmizî = *Şaḫîḫu Ebî Abdillâh Muḥammed b. 'İsâ b. Sehl et-Tirmizî*, cuz' 1-2, Bulak 1292.
- Tt = *Tehzîbu't-tehzîb* (yalnız I. lâhika da bu şekilde kısaltılmıştır).
- Weisweiler = *Istanbuler Handschriftenstudien zur Arabischen Traditionsliteratur*, Max Weisweiler, İstanbul 1937 (Bibliotheca Islamica neşriyatından).
- Yûnînî, er-Rumûz = *er-Rumûz 'alâ Şaḫîḫi'l-Buḫârî*, Ebû'l-Ḥasen Abdullâh b. Muḥammed b. Aḫmed b. Abdillâh el-Yûnînî, Nuşḫatu Mektebe Câmi'i'l-Ezher.
- ZDGM = *Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft*.
- Zurḳânî = *Şerḫu Muḥammed ez-Zurḳânî 'alâ Şaḫîḫi'l-Muvatta'*, Mâlik b. Enes, cuz' 1-4, Kahire 1310.

III. Şema

Buḥârî'yi İmâm Mâlik'e bağlayan rivâyet zincirleri

* Parantez içindeki rakamlar Buḥârî'nin, yukarıda işaret edilen ravilerin her biri vasıtasıyla İmâm Mâlik'ten almış olduğu hadislerin sayısını gösterir.

** Rivayetlerin dağılımları ve raviler hakkındaki malumat için bkz. I. Lâhika ve Dizin II.

DİZİN I*

- Abbasiler 27
Abese 175
Âdem b. Ebî 'İyâs 35, 130
el-Ağâni 46, 90
Ahzâb 169
Aḥmed 135, 157
Aḥmed b. 'Âşım 153
Aḥmed b. Abdilvehhâb en-Nuveyrî 199
Aḥmed b. Şâlih 77
Aḥmed b. el-Ḥasen 130
Aḥmed b. Ḥanbel 26, 27, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 43, 72, 74, 75, 80, 81, 82, 86, 97, 116, 129, 130, 131, 134, 137, 138, 149, 187
Aḥmed Emîn 80, 81, 89
Aḥbârü'l-Yemen ve eş'arühâ ve ensâ-buhâ 'alâ'l-vefâ ve'l-kemâl 65
Akboğa Kütüphanesi 199
Allah 53; ~'in kitabı 211
Âlu İmrân 173, 174
an'änenin kaybolduğu 88
A'râf 166, 169, 173, 201
el-A'lâ b. 'Abdirrahmân 48, 61, 73, 93
el-A'meş 47
el-A'rec 48, 73, 74
Aşilî 196, 197, 198, 201, 204
aşl 196, 199, 204, 205
Aşlu kitâbi'l-Buḥârî 197
aşḥâbu'l-kutub 39
aşḥâbu'l-ḥadîs 53, 54, 81, 142, 152
aşḥâbu'r-re'y 53, 81
el-aşlu'l-evvel 211
el-aşlu's-şânî 211
Arap: ~ diksiyoneri 85; ~ dil ve gramer kaideleri 198; ~ dil ve grameri 198; ~ dili 24; ~ edebiyatı 23; ~ filologları 7; ~ filolojisi 195; ~ grameri 169; ~ şiiri 23; ~ca 52, 148, 149, 150, 176; ~ lar 52; ~lar'ın şiirleri 143
ashâb 53, 63, 65, 145
Asr 179
atrâfu'l-ḥadîs 98
'Abbâs el-Anberî 47, 99
'Abd b. Ḥumeyd 134
'Abd diye adlandırılan 82
'Abdu'falâ 30
'Abdul'azîz 31
'Abdul'azîz b. Muḥammed 'an el-Âlâ b. 'Abdirrahmân 139
'Abdullâh 136, 192
'Abdullâh b. Ebî Şeybe Ebû Bekr 84, 86, 105, 110, 111, 115, 116, 124, 127
'Abdullâh b. 'Uḳaym el-Cuhenî 29
'Abdullâh b. 'Umer 33, 48, 73
'Abdullâh b. 'Usmân el-Mervezî 77
'Abdullâh b. 'Abbâs 29, 31, 32, 33, 40, 46, 26, 67, 93, 132, 149, 150, 154, 170, 172, 177, 181, 183, 184, 193, 200, 201, 202, 203, 206
'Abdullâh b. 'Amr b. el-Âş 30, 41, 52, 56, 72
'Abdullâh b. 'Asâkir 198, 201
'Abdullâh b. Ebî Ca'fer 45
'Abdullâh b. Ebî Dâvûd es-Sicistânî Ebû Bekr 40
'Abdullâh b. el-Âlâ' 43
'Abdullâh b. el-Âlâ' b. Zebr 43
'Abdullâh b. el-Mubârek 44, 47, 66, 71, 77, 82, 83, 85, 95, 136
'Abdullâh b. el-Velîd el-Âdenî 95
'Abdullâh b. ez-Zubeyr 133, 148
'Abdullâh b. Lehî'a 43, 77
'Abdullâh b. Mes'ûd 148, 176, 177, 183
'Abdullâh b. Mûsâ el-Absî 77
'Abdullâh b. Muslim 46
'Abdullâh b. Muḥammed el-Musnedî 48, 100
'Abdullâh b. Ḥammâd el-Âmulî 137

* Trankripsiyon harfleri, benzer Latin harflerininin sonuna yerleştirilmiştir. Sıralamada harf-i ta'rifler dikkate alınmamıştır

Abdullâh b. Sâlim 140
 Abdullâh b. Suleymân 46
 Abdullâh b. Vehb b. Muslim el-Kureşî 43, 66, 84, 129
 Abdullâh b. Zeyd 34
 Abdulmelik b. Abdil'azîz b. Cureyc 26, 27, 33, 34, 36, 40, 41, 66, 72, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 127, 133, 136, 139
 Abdulvâhid b. et-Tîn es-Sefâkûsî 160
 Abdulvâhid b. Ziyâd 47
 Abdulvehhâb eş-Şekâfî 103
 Abdurrahmân b. 'Amr el-Evza'î Ebû 'Amr 44, 66, 67, 86
 Abdurrahmân b. Mehdi 37, 43, 82, 97, 136
 Abdurrahmân b. 'Umer b. Yezîd b. Ruste 127
 Abdurrahmân b. 'Umer ez-Zuhrî 115
 Abdurrahmân b. Abdillâh el-Mes'ûdî 36
 Abdurrahmân b. Ebî Leylâ 32
 Abdurrezzâk b. Hemmâm 48, 66, 73, 83, 84, 113, 115, 133, 134, 146, 159
 Âbid b. Şerîyye el-Curhumî 65
 'Âi'şe 210; ~ tarafından şerhedildiği 210; ~den rivayet edilen 210; ~nin olmadığı 210
 Âlkame 148
 el-'Alâ' b. Abdurrahmân 139
 Âlî b. Ebî Tâlib 29, 30, 32, 34, 43, 47, 67, 99
 Âlî b. Ebî Tâlha 149, 150, 206
 Âlî b. el-Ca'd 75
 Âlî b. el-Huseyn 148
 Âlî b. el-Medîni 39, 75, 96, 116, 138, 187
 Âlî b. el-Mubârek 43, 45, 47, 99
 Âlî b. el-Hücr 76
 Âlî b. Mushir 107
 Âlî b. Zeyd b. Abdillâh b. Cud'ân 38
 Âlî en-Nesâî 35
 'Âmir eş-Şa'bî 30
 Âmmâr b. el-Hasen 45, 141
 Âmr b. Abbâs 30, 42, 96
 Âmr b. el-Ĥâris el-Ĥumşî 140
 Âmr b. Merzûk 42
 Âmr b. Ĥazm b. Zeyd 29
 Âmr b. Şu'ayb 41
 Âmra bint 'Ubeydillâh b. Ka'b b. Mâlik 25, 59
 'ard 69, 70, 121, 129
 'Atâ' b. Ebî Rabâh 30, 32, 40, 61, 133, 148
 Âynî 106, 108, 122, 132, 154, 155, 159, 160, 161, 162, 163, 166, 167, 168, 171, 174, 178, 180, 181, 182, 184

B. W. Muir 26
 Baĥiyye b. el-Velîd 44
 Bağdat 35, 37, 39
 Bakara 94, 163, 164
 Basra 27, 39, 44, 47, 81, 82, 86, 89, 90, 95; ~ mektebi 153; ~lı 66
 Bed'u'l-ĥalk 181
 Bed'u'l-valhy 108, 117
 bedevî Araplar 123
 Bekir Kütükoĝlu 11
 Berâ' b. 'Âzib 32
 Berâ'e 155
 Beşîr b. Nahîk 30, 72
 el-Bezdevî 186
 Birnâmec 142
 Brockelmann 146
 Buĥârâ 187, 189
 Buĥârî 7, 8, 9, 10, 35, 39, 44, 46, 47, 48, 49, 51, 54, 60, 62, 63, 66, 67, 68, 69, 70, 74, 76, 77, 79, 81, 82, 85, 86, 87, 88, 89, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 102, 104, 105, 106, 108, 109, 110, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 122, 123, 124, 129, 130, 131, 132, 134, 136, 138, 143, 145, 146, 147, 164, 177, 185, 186, 188, 206, 207, 209, 210, 212; ~ babları 109; ~ garib kelimeleri 108; ~ metni 129, 186, 188, 206; ~ nüshası 187; ~ rivayet eder 67; ~ şârihleri 129; ~ şerhi 114; ~ şerhleri 149; ~ şerhlerinin kifayetsizliği 180; ~ ta'likleri 130; ~ ve Muslim 77, 102, 103, 117, 121, 123, 190, 206, 207, 208, 209, 212; ~de bazı yazılı kaynaklar 88; ~nin adı 69; ~nin almuş olduğu hadisler 96; ~nin babları 106, 107, 108; ~nin ravileri 8; ~nin ta'liki 123; ~nin bütün şeyhleri 102; ~nin eski bir yazması 186; ~nin etüdü 73; ~nin fihri 92, 108; ~nin filolojik eserlerle münasebeti 7; ~nin filolojik kaynakları 7, 8, 9, 11; ~nin genç hocaları 39; ~nin hadisleri 91; ~nin hocası 129; ~nin ifadesi 69; ~nin isnadları 98; ~nin katibi 95; ~nin kaynakları 9, 10, 11, 49, 65, 87, 88, 93, 97, 99, 102, 104, 105, 185; ~nin kitabı 7, 10, 49, 94, 117, 121, 122, 125, 129, 133, 134, 140, 145, 186, 211, 212; ~nin kitabının aslı 194; ~nin kitaplarla olan münasebeti 95; ~nin Kur'an tefsiri 145, 146; ~nin Mısır seyahati 149; ~nin muasır 82, 131, 133, 139; ~nin mudellis olduğu 121;

~'nin muhtelif bakımlardan etüdü 185;
 ~'nin mutâba'ât hadisleri 134; ~'nin müdellis olması 119; ~'nin rivayeti 132, 186; ~'nin semâ'dan bahsetmediği 69; ~'nin senedleri 110; ~'nin sözlüğü 108; ~'nin şârihleri 66, 125; ~'nin şartları 184; ~'nin şeyhleri 68, 72, 77, 78, 96, 97, 106, 109, 115, 119, 120, 133; ~'nin şeyhleriyle münasebetleri 91; ~'nin şuyûhu 66, 75; ~'nin ta'liki 90, 117, 122, 139; ~'nin üstadları 111, 146; ~'nin vefatı 186; ~'nin yaptığı iktibaslar 10; ~'nin yazılı kaynakları 88; ~'nin yirmi kadar şeyhi 104; ~'ye intikal eden 104; ~'ye mütaba'ât diye izafe olunan 134; ~'yi tedlisle itham 119; ~'yi vehm ile itham 210; ~'yle sallantıya düşmüş 46; ~'ye tercih eden 95

Burhân 142

Buyû' 113

Câmi'u'l-uşûl 87

Câbir b. Abdillâh 32, 56, 93

câhil müstensihler 109

Cahiliye 29; ~ şairleri 29

Cambridge 204

câmi 25, 151; ~ler 24, 46; ~lerin ortaya çıktığı 27

Câmi' 27, 46, 48, 65, 72, 74, 77, 79, 83, 84, 86, 87, 89, 91, 92, 94, 95, 98, 99, 104, 113, 115, 139, 208

Câmi'u Sufyân es-Şevri 84

el-Câmi'u's-şâğır 54

el-Câmi'u's-şâhih el-muhtaşar min umûri Resûlillâh 62, 87, 88, 91, 94, 117, 147, 185, 194, 196, 197, 208⇒ *Şâhih*

Câmi'u'l-Ezher Kütüphanesi 198

el-Câmi'u'l-kebir 54

Câhız 89, 90

el-Cem' beyne's-şâhihayn 118, 190

Cerir b. Abdilhamîd 83

Cerir b. Hâzim 36

Cerir b. Hâzm 33

cerh ve ta'dil 92, 120, 140

cezme 118, 119, 131; ~ sığası 120

cihâd 145

Cuheyne 29

Cuma 99

Cumâhî 46

Curcânî 197, 202, 204

cuz' 24, 55, 56, 126

çakik edisyon 178

Dârakuṭnî 97, 121, 123, 124, 138, 190, 209

darb-ı mesel 137

Dârimî 26, 60, 145

David Weil 84

Dimeşk 86

Dirayet malzemesi 181

diyet 32

dört hadis müstesna 187

düğüm noktası 126

Ḍaḥḥâk 140, 141

Duḥâl-İslâm 80, 89

Ebân 34, 35

Ebû Şevr 72

Ebû Zerr 175, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 204, 205, 206

Ebû Zerr 'Abd b. Aḥmed el-Herevî 188, 191, 196, 209,

Ebû 'Âşım en-Nebûl 46

Ebû 'Âmir el-Âkadî 102

Ebû 'Îsâ et-Tirmizî⇒ et-Tirmizî

Ebû 'Ubeyd el-Kâsum b. Sellâm 108, 113, 114, 115, 128, 139, 140, 151, 152, 153, 177

Ebû 'Ubeyde Ma'mer b. el-Muşennâ 7, 10, 46, 90, 108, 141, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 181, 182, 183, 184, 192, 193, 200, 202, 205

Ebû 'Abdillâh 156, 193, 201, 202, 203

Ebû 'Abdillâh b. Mende 119, 121, 129, 207

Ebû 'Abdillâh el-Buḥârî 118

Ebû 'Abdillâh el-Ḥumeydî 118

Ebû 'Abdillâh en-Nisâbüri 75

Ebû 'Abdirrahmân Muḥammed b. 'Abdirrahmân b. el-Muğîre 84

Ebû 'Alî el-Gâssânî 96, 158, 209

Ebû Şâlih 47, 100, 149, 150

Ebû 'Arûbe el-Ḥuseyn b. Muḥammed b. Mevdûd 82

Ebû Bekr b. 'Umer b. Hâzm 60

Ebû Bekr b. 'Abdillâh b. Muḥammed b.

Ebî Sebre 36

Ebû Bekr b. 'Alî 36

Ebû Bekr b. 'Amr b. Hâzm 59, 60

Ebû Bekr b. el-'Arabî 109

Ebû Bekr b. el-Munzir 160

Ebû Bekr b. Mâlik 75

Ebû Bekr b. Muḥammed b. Hâzm 25, 26

Ebû Bekr el-Ḥâzimî 207

Ebû Bekr el-İsmâ'îlî 78

- Ebû Bekr er-Râzî 150
 Ebû Ca'fer 153, 189
 Ebû Ca'fer b. Ħamdân en-Nisâbüri 119, 121
 Ebû Ca'fer el-Meşâdirî 162
 Ebû Ca'fer eṭ-Ṭûsî 58
 Ebû Ca'fer Muĥammed b. Ebî Ħâtîm 189
 Ebû Dâvûd es-Sicistânî 39, 40, 47, 54, 89, 97, 99, 116, 139, 140, 158, 212
 Ebû Kılâbe Abdullâh b. Zeyd 33, 34, 36
 Ebû Kurrâ' Mûsâ b. Ṭarîĥ 83
 Ebû Hârûn el-'Abdî 34
 Ebû Hureyre 30, 47, 48, 56, 72, 73, 74; ~ hadisleri dışında 31
 Ebû İshâk el-İsferâ'înî 142
 Ebû İshâk 139, 188
 Ebû İshâk el-Mustemlî 188
 Ebû İshâk İbrâhîm b. Aĥmed b. İbrâhîm b. Aĥmed b. İbrâhîm el-Mustemlî 196
 Ebû Mâlik 140
 Ebû Mektûm 'İsâ b. Ebî Zerr 'Abdillâh b. Aĥmed el-Herevî 196
 Ebû Mes'ûd ed-Dimesĥî 94, 192, 209
 Ebû Meysere 148
 Ebû Miĥnaf 27
 Ebû Mûsâ el-Eṣ'arî 29 31, 148
 Ebû Muĥammed 140
 Ebû Muĥammed Abdillâh b. Aĥmed b. Ħamûyet es-Seraĥsî 196
 Ebû Muĥammed b. Abdilĥamîd 143
 Ebû Muĥammed eṣ-Şarîfînî 75
 Ebû Muĥammed el-Aşîlî 195
 Ebû Muĥammed el-Curcânî 195
 Ebû Naşr el-Kelâbâzî 157
 Ebû Nu'aym 43, 156, 193, 200
 Ebû Nu'aym el-İsfehânî 190
 Ebû Nuvâs 38
 Ebû Ħakîm 78
 Ebû Ħalîfe el-Faḍl b. el-Ħubâb 46
 Ebû Ħanîfe 113
 Ebû Ħâtîm er-Râzî 39, 42, 43, 140, 150, 162 212
 Ebû Ṭâlib el-Mekkî 27, 83
 Ebû Râfi' 32
 Ebû Sa'îd el-Ħudrî 52, 53
 Ebû Seleme et-Tebûzekî 78
 Ebû Sellâm el-Ħabeşî 75
 Ebû Sufyân 32, 56
 Ebû Usâme 94
 Ebû Vâ'il 148
 Ebû Yûsuf 136
 Ebû Zeyd 188, 195
 Ebû Zeyd el-Mervezî 195
 Ebû Zur'a 34, 39, 43, 44
 Ebû'l Velîd el-Bâcî 194
 Ebû'l-'Âliye 148
 Ebû'l-Celd Ceylân b. Ebî Ferve 33
 Ebû'l-Kâsım eṣ-Şîrâzî 75
 Ebû'l-Kâsım Ħibetullâh eṣ-Şîrâzî 75
 Ebû'l-Ferec el-İşfahânî 90
 Ebû'l-Heyssem 188
 Ebû'l-Heyssem Muĥammed b. el-Mekkî b. Zerrâ' el-Kuşmeyhenî 196
 Ebû'l-İşba' 'İsâ b. Sehl el-Esedî 109
 Ebû'l-Meĥâsin Muĥammed b. Âli b. el-Ħuseyn el-Ħuseynî 158
 Ebû'l-Ħâsen Âli b. Muĥammed b. Abdillâh el-Yünînî 197
 Ebû'l-Ħâsen ed-Dâraĥtûnî 117, 209
 Ebû'l-Ħâsen eṭ-Ṭarablûsî 196
 Ebû'l-Vaĥt 198, 200, 201
 Ebû'l-Velîd el-Bâcî 91, 92, 109, 185, 188, 194
 Ebû'l-Velîd eṭ-Ṭayâlîsî 212
 Ebû'l-Yemân el-Ħakem b. Nâfi' 36, 48, 73, 74
 Ebû'z-Zinâd 48, 73, 74
 Ebû'z-Zubeyr 93
 Ebû'l-Vaĥt 198
 Ebû'l-Velîd el-Bâcî' 209
 edeb: ~î belgeler 23; ~iyat 60, 70, 86, 87, 91, 126, 137; ~iyat tarihçileri 80; ~iyat tarihi 27, 45, 50, 59; ~iyat mahsulü 79; ~iyatın mebdei 60
el-Edebu'l-mufred 132, 153
 Ef'âlu'l-'ibâd 153
 Ehl-i hadis 66
 ehl-i Hicaz 86
 Ehlul-'Irâĥ 79
 Ehlü'ş-Şâm 95
 elfâz 44, 64, 65, 135
 ellerimin üzerine yazardım 31
elvâĥ 31, 56
 Emevi 26, 27, 30, 58, 61; ~Devleti 62; ~ hükümdarları 25; ~ler 42, 58
 Emîru'l-mu'mînîn 87
 En'am 154, 164, 167, 171
 Enes b. Mâlik 34, 35
 Enfâl 182
el-Etrâf 119, 192
 Esed b. Mûsâ b. İbrâhîm el-Umevî 85
 Esed b. Mûsâ el-Umevî 86
Evsat 142
 evvel: ~ mevcut edebiyat 126; ~ki edebiyat 105, 110, 114, 116, 136, 142,

153, 174; ~ki musannaf edebiyat 126;
 ~ki müellifler 83
 Evza'î⇒ 'Abdurrahmân b. 'Amr el-Ev-
 za'î Ebû 'Amr
 Eyke 174, 175
 Eyyûb 36
 Eyyûb b. 'Utbe 39
 Eyyûb es-Sahtiyânî 33, 34, 36
 Ehâdi'su'l-enbiyâ 131, 166, 181, 183,
 200, 201
Fađâ'îlu a'c'mâl 116
 Fađâ'îlu aşhâbi'n-nebî 157, 178
 Fađâ'îlu'l-*Qur'ân* 115, 134, 152
 Fađâ'îlu Mekke 65
 el-Fađl b. Dukayn 43
 Fađlu şalâti'l-cemâ'a 111
 Fas 199
 Fâtür 201
 Fatih Kütüphanesi 196
 ferd 134
 Ferrâ' 10, 108, 151, 153, 154, 155, 156,
 157, 158, 159, 160, 161, 166, 177, 178,
 179, 182, 183, 193, 200, 201
 Fetih 202
Fethu'l-bârî 152, 161, 180, 182
Fıkhu'l-Buĥârî fî terâcimihî 92
 Fıkhi meseleler 108
 el-*Qur'â'a* ĥalfe'l-imâm 153
Fihrist 58, 84, 148
*Fihristu e't-*Tûsî** 145
Fihristu İbni Ĥayr 145
Fihristu İbni'n-Nedîm 145
 filolog 117, 151, 152, 153, 154, 155, 156,
 157, 162, 164, 175, 177, 179, 181, 184,
 185, 198, 200, 202, 205, 210; ~lar 114,
 125, 136, 139, 140, 142
 filoloji 143; ~k 7, 46, 88, 110, 148, 172,
 198; ~k etüd 146, 194; ~k hata 175; ~k
 eser 90, 176, 177, 178 183, 198; ~k ha-
 ta 174, 205; ~k ibare 160, 175; ~k izah
 146, 148, 160, 166, 172, 173, 174, 175,
 201; ~k kaynak 7, 10, 114, 149, 151,
 177, 180, 182, 183, 202, 206; ~k malu-
 mat 56, 145; ~k malzeme 9, 10, 114,
 146, 147, 151, 166, 180, 181, 192, 193,
 200; ~k mesai 186, 198; ~k mesele
 162, 176; ~k münakaşalar 176; ~k ol-
 mak iddiası 146; ~k rivayet 193, 201;
 ~k saha 85, 88; ~k tahlil 192; ~k tefsir
 132, 148, 150, 182; ~k tefsir malzeme-
 si 146; ~k tenkit 166, 190, 203 206; ~k
 unsurlar 193

Firebr 95, 187
 Firebrî: ~ kolu 189, 190; ~ nüshası 189;
 ~ rivayeti 10, 186, 187, 190, 192, 193,
 194, 204; ~nin el yazısı 197⇒ Mu-
 hammad b. Yûsuf el-Firebrî
 Fransa 89
 Fransızca 80
 Fuđayl b. 'İyâd 133
 fukahâ meclisleri 52
 Furkân 154
 Fück 186
ğarip gramer meseleleri 165
 Goldziher 23, 24, 25, 26, 29, 38, 40, 41,
 53, 54, 55, 58, 59, 60, 79, 80, 81, 82,
 85, 88, 89, 192; ~in anlayışı 89; ~in fi-
 kirleri 89; ~in iddiası 60; ~in iddiası-
 na karşı 42; ~in kitabında zikredilmiş
 60; ~in yanlış çıkarımları 26
ğalať 209
 ġarîb 151, 152
 ġaribu'l-*Qur'ân* 151
 el-*Ġaribu'l-muşannaf* 152, 153
 ġaribu'l-*ĥadi's* 114, 151, 152
Ġaribu'l-ĥadi's 139, 152
ĥaber 26, 30, 31, 32, 39, 59, 60, 71, 72,
 73, 78, 81, 82, 99, 111, 124, 128, 129,
 132, 133, 138, 141, 143, 169, 187, 192,
 194, 195, 209; ~ verdiği kitaplar 56; ~e
 iltica ettiği 188; ~i takiben 134; ~in adı
 zikredilmeyen kaynağı 133; ~in ravisi
 26; ~in senedi 98
 Haberler 9, 25, 26, 27, 29, 32, 37, 40,
 42, 48, 52, 54, 58, 59, 60, 61, 62, 65,
 80, 98, 117, 125, 136, 150; ~e tatbik
 125; ~i zikretmek 31; ~i redd 80; ~i te-
 yid eder mahiyette 65; ~i ve kaynak-
 ları 59; ~i yokken 143; ~leri zayıf say-
 dığı 79; ~in bablara göre tevzii 86; ~in
 şüpheli nevi 81; ~inin mecmuu 94
 Hacc 116, 169
 hadis 9, 23, 25, 27, 28, 30, 39, 40, 42,
 43, 44, 46, 50, 52, 54, 55, 57, 59, 62,
 63, 64, 65, 73, 74, 75, 77, 78, 80, 82,
 83, 85, 93, 118, 149, 181, 184, 208,
 210, 212; ~ alimi 27; ~ an'anesi 87; ~
 çalışmaları 23; ~ defterleri 30; ~ derle-
 meleri 88; ~ otoritesi 190; ~ ravileri
 57; ~ rivayet eden muhaddis 78; ~ ri-
 vayeti 63, 64, 71, 78, 99; ~ rivayetinde
 mana 66; ~ sahası 23, 27, 85, 89; ~
 sahifesi 32, 41; ~ senedleri 65, 92, 209;

~ şârihleri 96, 97; ~ şerhleri 146; ~ tahrici 95; ~ tahricinin şartları 208; ~ tasnifi 25, 85; ~ tedvini 58; ~ usûlü 7, 24, 28, 41, 44, 45, 46; ~ uydurmaları 71; ~ vaz'ı 71; ~ ve ahbâr 90; ~ ve fıkıh 87; ~ ve Sünnet 86, 145, 177; ~ yığını 75; ~ zincirleri 212; ~çiler 39, 41; ~i çok eski kaynağından almak 75; ~i ihtiva eden nüsha 142; ~i isnad yoluyla rivayet etmek 71; ~i nesh eden diğer bir hadis 53; ~i şeyhinden dinleyip dinlemediği 78; ~i şiddetle redd 211; ~i tenkit 209; ~in bir evvelki kaynağı 99; ~in ehemmiyeti 89; ~in en uygununu seçmek 117; ~in esas ravisi 75; ~in garip kelimeleri 181; ~in icâze yoluyla rivayeti 69; ~in kaynağı 93, 94, 100, 132; ~in mevcut olması 75; ~in sağlam olmayan bir isnadı 39; ~in senedi 66, 70, 88, 98, 102, 135; ~in sıhhati 65, 70; ~in şerhi 94, 96; ~in şöhreti 122; ~in yazılması 23; ~in yazıyla tespiti 51; ~le amel etmek 142; ~ ehlî 114; ~ ekolleri 49; ~ erbabı 86; ~ ezberlemek 54; ~ halkası 33, 44; ~ istulâhı 118, 208; ~ ihtiva eden kitaplar 61; ~ ilmi 62, 212; ~ isnadı 94, 118, 138; ~ kabulü caiz değildir 210; ~ kaynakları 93; ~ kitabeti 60, 78; ~ kitabı 7, 9, 75, 76, 98, 101, 102, 103, 106, 132, 137, 142, 145, 154, 177; ~ kitabının ravileri 158; ~ kitap ve vesikaları 94; ~ kitapları 25, 26, 27, 46, 58, 61, 73, 76, 81, 85, 88, 93, 94, 96, 101, 102, 110, 111, 117, 122, 136, 137, 139, 143, 146, 207, 212; ~ kitaplarnın değerleri 68; ~ koleksiyonları 24, 46; ~ külliyyatı 9; ~ literatürü 23, 24, 25, 26, 28, 29, 37, 41, 115; ~ mecmuası 24, 29, 51, 81, 82, 89, 113, 126, 137, 207; ~ metni 73, 137, 205, 210; ~ metodolojisi 40; ~ muhiti 186; ~ musannafatı 70, 79, 80, 83, 87, 92, 93, 97, 113, 116, 185, 186, 207, 211; ~ musannafı 7, 8, 10, 56, 80, 91, 92, 98, 105, 109, 116, 92, 207, 208; ~ müdevvenatı 62, 82, 91, 93; ~ müellefatı 93, 154; ~ nakil yolları 70; ~te garip kelime 181; ~te mevcut iki ayrı hüküm 73; ~tasnifi 82; ~yazılı vesikaları 55

Hadis edebiyatı 9, 10, 23, 24, 37, 38, 39, 42, 50, 51, 58, 59, 60, 62, 68, 71, 73, 81, 82, 86, 87, 88, 91, 93, 94, 111, 114, 115, 117, 126, 134, 135, 136, 138, 145,

154, 211; ~nın bir âdeti 148; ~nın hulâsası 155; ~nın menşei 80; ~nın yazılı mahsulleri 126

Hadis nakl: ~ etmek 30, 143; ~etmek isteyenler 77; ~etmemiş 105; ~i 61, 64, 66, 67, 69, 71, 73, 97, 106; ~i 71, 73; ~inden vazgeçmesi 210; ~inin en muteber yolu 71; ~inin mahiyeti 124; ~inin muhtelif neveleri 70

hadisler 24, 25, 29, 30, 35, 39, 41, 48, 51, 53, 56, 57, 58, 59, 61, 62, 64, 65, 66, 68, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 85, 86, 87, 88, 91, 94, 111, 147, 148, 152, 166, 168, 188, 198, 207, 210, 211, 212; ~ abur cuburdur 65; ~ arasındaki tenakuz 52; ~de isnad 65; ~deki isnad zincirlerinin incelenmesi 26; ~e mukabil diğer hadisler 53; ~i alarak yerleştirmek 111; ~i bablara göre düzenlenmesi 26; ~i bablarına göre isnad 126; ~i bir araya toplama 103; ~i ezberden rivayet etmek 40; ~i imlâ suretiyle yazmak 77; ~i istinsah 36; ~i parçalama 212; ~i Peygamber'den nakil 110; ~i salâhiyetli zevattan yazmak 55; ~i toplamayı gaye edinen 118; ~i toplamak 31; ~i yazanlar 54; ~i yazdırma ve cemettirme arzusu 59; ~i yazılı muhafaza etmekten çekinilmesi 24; ~in aranması 88; ~in arzettiği tezat 52; ~in cem'i 59, 75; ~in cem'ine memur edildiği 58; ~in çoğalması 58; ~in çokluğu 93; ~in imhâmı emreden 51; ~in irâdı 181; ~in iza-hı 152; ~in kaynağı 90, 110; ~in kitabeti 53; ~in kitaplar halinde tedvini 62, 87; ~in kitaplarda toplanması 59; ~in kitaplarında kaydedilmiş olması 42; ~in mantukî münakaşası 180; ~in menşei 62, 65; ~in muayyen bablara göre tasnifi 59; ~in muhaddise okuması 41; ~in muhafazası 62; ~in munkatıf olması 122; ~in nakil kaideleri 58; ~in nakli 62, 63, 68, 108; ~in ravileri 135; ~in rivayet zinciri 75; ~in rivayeti 72, 76; ~in senedleri 64, 134, 205; ~in sistematik cem'i 59, 60; ~in sıfahî nakli 96; ~in tahrici 114; ~in tasnifi, 59, 60, 81, 82, 83; ~in tedvini 51, 58, 60; ~in tekrarı 138, 211; ~in toplanması 26; ~in yazı ile tespiti 52; ~in yazılı mebdei 59; ~in yazılması 25, 31, 55, 62, 135; ~in yazılması emri 59, 62; ~in ya-

zılması memnu idi 52; ~in yazıyla tespiti 54, 62, 87; ~ini bir bir zaptetmesi 89; ~ini Horasan'da tasnif etmiş 95; ~inin tespiti 113; ~i ilk isnad eden 65, 70; ~i ilk kez bir araya getiren kişi 26; ~i ilk tasnif 82, 83, 86; ~in ilk defa yazı ile tespiti 51; ~in ilk nakli 70

Halife Hişâm 36
Halife Velîd 61
Hârûn b. Ma'arûf 37
Havâric 86
Haydarâbâd 111
Hemmâm b. Munebbih 48, 55, 73, 104
Hicâz 80; ~lı 66
Hicr 173
hikemî sözler 88
Hiraql 205
Hişâm b. Muḥammed el-Kelbî 45, 141
Hişâm b. Ḥassân 27, 61, 82
Hişâm b. Yûsuf 119
Horasan 44, 47, 83, 95; ~ ehli 95
Horovitz, J. 42
Hûd 174
Humeze 179
Huşeym b. Beşîr 66, 83

Ḥaccâc b. el-Minhâl 131
Ḥaccâc b. Muḥammed el-A'ver Ebû Muḥammed 72, 136
hadîsu fulân 76
Ḥafş b. Meysere 47
el-Ḥakem 34
el-Ḥakem b. 'Uteybe 34
el-Ḥâkim en-Nisâbüürî 91, 207
Ḥamd b. Muḥammed Ebû Suleymân el-Ḥaṭṭâbî 118, 109, 114, 151, 180, 186, 190, 209
Ḥamevî 197, 198, 204
Ḥammâd b. Seleme 82, 86, 93
el-Ḥâris b. 'Amr 29
el-Ḥâsen b. Âlî 32
Ḥâsen b. Muslim 35
el-Ḥâsen b. Muḥammed el-Ḥanefiyye 34
el-Ḥâsen el-Başrî 35, 56, 57, 61, 65, 69, 134, 148
Ḥavşeb 61
Ḥumş 140
Ḥürz 35
Hicâz 115
Ḥumeyd eṭ-Ṭavîl 35
Ḥumeydî 35, 68, 69, 109, 111, 115, 118, 121, 190, 192
el-ḥurûfu'z-zâ'ide 171

Ḥalef el-Aḥmer 38
Ḥâlid b. Cemîl 82
Ḥâlid b. Maḥlîd 106, 107
Ḥalife b. Ḥayyât el-'Uşfûrî 130
el-Ḥaṭṭîb el-Bağdâdî 39, 52, 53, 54, 62, 66, 69, 73, 74, 78, 79, 83, 87, 143, 158, 209, 210
el-Ḥaṭṭâbî⇒ Ḥamd b. Muḥammed Ebû Suleymân el-Ḥaṭṭâbî
el-ḥattâl 198
ḥiyâr 32
Ḥurâsân⇒ Horasan

İ'lâmu'l-muḥaddis 63, 118
İ'lâmu's-sunen 209
i'tibâr 134
İbn 'Umer⇒ Abdullah b. 'Umer
İbn 'Uyeyne⇒ Sufyân b. 'Uyeyne
İbn 'Abbâs⇒ Abdullah İbn 'Abbâs
İbn 'Abdilberr 53, 129, 209
İbn 'Asâkir⇒ Abdullah b. 'Asâkir
İbn Burhân 142
İbn Cureyc⇒ 'Abdulmelik b. 'Abdil'aziz b. Cureyc
İbn Ebî 'Arûbe⇒ Sa'îd b. Ebî 'Arûbe
İbn Ebî Necîḥ 46, 98
İbn Ebî Ḥâtim er-Râzî 27, 31, 39, 42, 43, 70, 136, 140, 146, 150, 160
İbn Ebî Şeybe⇒ Abdullah b. Ebî Şeybe Ebû Bekr
İbn Ebî Zâ'ide 83
İbn Fuḍayl 83
İbn Kuteybe 46, 52
İbn Hişâm 65
İbn Ḥabîb 46
İbn Ḥacer 10, 69, 70, 83, 87, 94, 95, 96, 106, 107, 110, 111, 113, 114, 115, 117, 118, 120, 121, 122, 123, 127, 131, 133, 146, 149, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 158, 159, 160, 161, 162, 164, 165, 166, 167, 168, 171, 172, 174, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 188, 190, 191, 192, 193, 195, 197, 199, 200, 202, 203, 204, 208, 209, 210
İbn Ḥanbel⇒ Aḥmed b. Ḥanbel
İbn Ḥazm ez-Zâhirî 122
İbn Ḥibbân 39, 79
İbn Ḥumeyd 46
İbn Ḥaldûn 180
İbn Ḥayr el-İşbilî 83, 143, 185, 186
İbn İdrîs 113
İbn İshâk 27, 46
İbn Kullâb 108

İbn Lehî'a 76, 77
 İbn Mâce 116, 207
 İbn Mâlik 198, 199
 İbn Mehdî⇒ Abdurrahmân b. Mehdî
 İbn Mende 108, 119, 131
 İbn Mes'ûd⇒ Abdullâh b. Mes'ûd
 İbn Mulaĥĥîn 155
 İbn Rüste 127
 İbn Sa'âde rivayeti 189
 İbn Sa'd 26, 60
 İbn Şihâb ez-Zuhrî 26, 30, 31, 33, 34, 36, 39, 41, 42, 43, 57, 58, 59, 60, 61, 65, 66, 67, 70, 72, 86, 96, 116, 130
 İbn Şuraĥbîl 148
 İbn Vehb⇒ Abdullâh b. Vehb b. Muslim el-Kureşî
 İbnu Râşid eş-Şan'ânî 182
 İbnu-ş-Şalâĥ Ebû 'Amr 117, 119, 121, 148
 İbnu'l-A'râbî 91
 İbnu'l-Amm 167
 İbnu'l-Cerrâĥ 84
 İbnu'l-Eşîr 87
 İbnu'l-Mubârek⇒ Abdullâh b. el-Mubârek
 İbnu'l-Munzir 150, 160
 İbnu'l-Hanafîyye 30, 136
 İbnu'n-Nedîm 80, 82, 84, 111, 145, 148
 İbnu's-Seken 202, 206
 İbnu't-Tîn 160
 İbrâhîm b. Beşşâr 141
 İbrâhîm b. Ebî Tâlib 47
 İbrâhîm b. Eyyûb 46
 İbrâhîm b. Ma'ĥil 190
 İbrâhîm b. Mûsâ 119
 İbrâhîm b. Sa'd 43
 İbrâhîm b. Suleymân b. İsmâ'îl el-Mu'eddib 43
 İbrâhîm b. Yaĥyâ 36
 İbrâhîm el-Harbîy 160
 İbrâhîm en-Neĥâ'î 134, 148
 icâze 28, 36, 44, 45, 63, 69, 121, 124, 126, 129, 135
 icmâ'î ayaklar altına almış 143
 idrâc 210
 İfk hadisi 210
 İkrâmu'd-çayf 200
 İktitâbu'l-İlm 112
 ilk asıl 211
 ilk hadis vesikaları 55
 ilk müdevvin 58
 ilk tedvin 79; ~ çağ 58
 el-İlkiyâ et-Taberî 142

el-İlmâ' ilâ ma'rifeti uşûlî'r-rivâye ve-takyîdi's-semâ' 195
 İlzâmâtü'l-Buĥârî 209
 İmam Bâķillânî 210
 İmam Ğazzâlî 143, 211
 İmam Mâlik⇒ Mâlik b. Enes
 İmamu'l-Haremeyn 142, 211
 imlâ 40; ~ işi 189; ~ meclisleri 189
 İnfîtar 193
 İngilizce 11
 İntikâdu'l-i'tirâĥ 159
 intihal tehlikesi 96
 Irak 80
 İrşâdu'l-erîb 149
 İrşâdu's-sârî 180
 İshâĥ b. Râĥûye 66, 86, 87, 91, 94
 İslam 8, 24, 59, 81, 143; ~ âlemi 88, 89, 91, 126, 135, 138, 157; ~ âlimleri 48; ~ camiası 63; ~ dönemi 29; ~ edebiyat tarihi 50; ~ edebiyatı 49; ~ kültürü 27; ~ öncesi 29; ~ tarihi 8, 101; ~ Tarihinin Kaynakları 89; ~ ülkesi 8; ~da ilk musannaf eserler 83; ~'in başlangıcı 29, 30; ~'in erken dönemi 24, 48; ~'in esasları 212; ~'in ilk devirleri 52; ~'in ilk dönemleri 23; ~'in ortaya çıkışı 23; ~i rivayet 7; ~i edebiyat 10, 23, 60, 75, 80, 81, 88, 90, 93, 97, 101, 141, 145, 211; ~i edebiyatın kaynakları 8; ~i ilimler 27; ~i kaynaklar 53, 55, 58, 59, 60, 79, 81, 82, 141; ~i literatür 27; ~i muhit 63, 87; ~i rivayet 23, 27, 31, 46, 50, 90, 124, 140, 142, 186, 204; ~iyet'in ilk devirleri 52
 İsmâ'îl b. Ca'fer b. Ebî Keşîr 76, 139
 İsmâ'îl b. Ebî 'Uveys 46, 47
 İsmâ'îl b. İbrâhîm 103
 İsmâ'îl-Mâlik nüshası 47
 isnad 9, 45, 47, 48, 49, 65, 71, 91, 98, 99, 118, 123, 133, 135, 137, 138, 140, 142, 143, 147, 148, 156, 175, 181, 201, 202; ~ câiz ise 74; ~ ile rivayet etmek 73; ~ müessesesi 70, 71, 87, 135; ~ olmasaydı 71; ~ silsilesi 61, 143; ~ zaruret 70; ~ zincirleri 26; ~da ufak farklılık 37; ~daki bütün isimler 48; ~daki raviler 49; ~daki şartlar 177; ~i mu'alâĥ bırakılan 13; ~in baş taraf 137; ~in ehemmiyeti 9; ~in gelişimi 26; ~in ilk ve son halkaları 98; ~in inkıtâ 45; ~in otoritesini sarsan ilk kimse 9; ~yla rivayet edilen 39; ~lı 40, 43, 44, 117, 127; ~lı hadisler 184; ~lı kitabın riva-

- yeti 45; ~sız 113, 117, 127, 137, 148, 160; ~sız arayan kimse 71; ~sız bırakması 156; ~sız izahlar 148; ~sız zikreden 46
 isnadlar 29, 44, 48, 49, 147, 148, 177, 202; ~ların uzaması 62; ~lardaki isimler 48; ~ları hazf olunmuş 147; ~ların daha geniş bir düzlemde araştırılması 49; ~ların tetkiki 45; ~larını hazfetmesi 150
 İsrâ 161, 172
 İsrâ'îl 30, 136
 İstanbul 150; ~ kütüphaneleri 187, 199, 204
el-İstidrâkât ve't-tetabbû' 209
 istinsah 28, 30, 33, 34, 35, 42, 43, 44, 59, 64, 77, 78, 188, 189, 194, 199
 İstihâça 111
 İshâk 66, 94, 98, 133
 İshâk b. İbrâhîm 91
 İshâk b. Manşûr 66
 İshâk b. Yûsuf el-Ezrak 42
 iştirak 103; ~ noktası 102
 İkrime 57, 93, 99, 140, 148
 İlel 27
 'İleu'l-hadîs 96
 'Irâkî 121, 142
 'İsâ b. Meymûn 46
 'İzzuddîn Abdusselâm 143
 kaderi reddedenler 86
 Kadr 154, 155
 Kahire 199
 Kâri'a 179
 Kasas 167, 193
 Kâtib Çelebi 83
 kaybolmuş edebiyat 48
 Kehf 165, 169
 Kelâbâzî 97
 kelâle 165
 kemâl çağı 87
 el-Kerâbîsî 108
 Keşîr b. Murra el-Hâdrâmî 31
 el-Keşf ve'l-beyân 57
 Keşfu'z-zunûn 148
 Kıyâmet 173
 el-Kifâye 78
 Kirmânî 106, 107, 108, 114, 155, 159, 166, 170, 174, 178, 180, 181, 182, 209
 Kitâbu'l-'ilel 96
 Kitâbu'l-emvâl 114
 Kitâbu'n-nevâdir 68, 115
 Kitâbu's-sikât 79
 Kitâbu's-Sunen 83
 Kitâbu't-tefsîr 84
 Kitâbe 28, 31, 33, 40, 41, 45, 63, 64; ~ veya vicâde 41; ~t ve istinsah usûlü 31; ~ti yasaklayan hadisler 40; ~t'ten kaçınma 41; ~tten nehy işi 54
 kitâbetu'l-'ilm 62
 Kitâbetu'l-hadîs 25
 Kitâbın muhtelif babları 10
 Kitâbu bed'îl-halk 170, 178, 182
 Kitâbu ecnâsi Benî İsrâ'îl 84
 kitâbu fulân 76
 Kitâbu irsâl 47, 99
 Kitâbu semâ' 47, 99
 Kitâbu's-şalât 37
 Kitâbu's-şumt 84
 Kitâbu'l-hâtîm 84
 Kitâbu'l-kırâ'ât 152
 Kitâbu'l-'ilm 60, 68, 106, 112, 115
 Kitâbu'l-buyû' 128
 Kitâbu'l-câmi' 83
 Kitâbu'l-cenâ'iz 131
 Kitâbu'l-edeb 192, 193, 200
 Kitâbu'l-emvâl 113, 114, 128, 152
 Kitâbu'l-ensâb 84
 Kitâbu'l-evâ'il 59
 Kitâbu'l-fitn 85, 115
 Kitâbu'l-icâre 193
 Kitâbu'l-îmân 102, 115, 127, 156
 Kitâbu'l-meğâzî 46
 Kitâbu'l-menâsik 27, 85
 Kitâbu'l-mevâkit 194
 Kitâbu'l-Umm 113
 Kitâbu'n-nevâdir 35, 68, 115
 Kitâbu't-tabakâti'l-kebir 60
 Kitâbu't-tıbb 179
 Kitâbu's-selâm 84
 Kitâbu's-semâ' 99
 Kitâbu's-sunen 40, 80, 84, 85
 Kitâbu's-sunen fî'l-fîkh 81, 82
 Kitâbu's-şî'r ve's-şu'arâ 46
 Kitâbu't-tahâre 84
 Kitâbu't-târîhi's-şagîr 60
 Kitâbu't-tefsîr 10, 95, 100, 108, 133, 134, 140, 145, 146, 147, 150, 153, 157, 163, 166, 170, 171, 210
 Kitâbu't-tevhîd 134, 157, 163
 Kitâbu't-ticân fî mulûk Hîmyer 65
 Kitâbu'z-zekât 194
 Kitâbu'z-zuhd 85
 kitapların gizli tutulduğu 96
 kolektif isnad 49

- Köprülü Kütüphanesi 199
 Kremer A. v. 25
 Kûfe 27, 35, 42, 82, 83, 86, 153
 Kur'an 38, 52, 53, 86, 90, 91, 117, 145, 146, 147, 150, 151, 157, 163, 167, 171, 174, 175, 181, 183; ~ ayetleri 147; ~ bırakılıp da başka şeylerle uğraşılması 52; ~ kıraatı 179; ~ metni 52; ~ tefsiri 45, 56, 90, 146, 147, 148, 153, 163, 167, 177, 200; ~ ve hadis 83; ~'a benzetilmemesi 52; ~'da geçen garip kelimeler 32, 181; ~'daki kelime 181; ~'dan ayetler göstermek 55; ~'dan başka benden bir şey yazmayınız 52; ~'dan gayrı şeyler 52; ~'in ihmal edilebileceği endişesi 31; ~'in küçük sureleri 179
 Kusûf 111
 Kuşmeyhenî 196, 197
 el-Kutubu's-sitte 44, 62, 79, 82, 83, 87, 88, 93, 116, 138, 151
- Ķâbişa** 39
 Ķâđi 'ıyâđ 143, 160, 195, 199, 206, 210
 el-Ķâsım 43
 Ķaşallâmı 159, 164, 166, 180, 182, 199
 Ķaşasu'l-enbiyâ 181
 Ķatâde 27, 33, 148, 184
 Ķurâ'a 28, 30, 33, 34, 37, 38, 41, 44, 63, 69, 70, 121, 191; ~t 29, 35, 37, 66, 126, 139
 Ķurġubî 171
 Ķuteybe 106, 107, 139
 Ķuteybe b. Sa'îd 97, 107
- L.** Provençal 199
 lâ zâide 171
 Leon Bercher 80
 Leys 100, 134
 Leys b. Ebî Suleym 35
 el-Leys b. Sa'd 36, 150
 literatür 24, 54, 57, 73, 76, 80, 92, 97, 102, 157, 180; ~ faaliyeti 26; ~ parçaları 46; ~ sahası 46; ~ mahsulü 79; ~ün muhafaza ettiği 91
 Lokmân 163
- Mâ câe fîş-şalât** 111
 Mâ'ide 168, 169, 170, 171, 175, 182, 183, 192, 200
 maĶrûn 77
 maĶtû' 117
 Ma'ânî'l-Ķur'ân 161, 177, 178, 179
 Ma'mer b. Râşid eş-Şan'ânî 27, 34, 35, 48, 65, 73, 74, 79, 82, 83, 84, 104, 113, 156, 157, 158, 159, 162, 163, 167, 169, 177, 182, 193, 201
 Ma'mer b. Sâlim 158
 Maĝrib 66, 186; ~li 211; ~li şârih 160
 Mâide 99
 Mâlik b. Enes 7, 26, 35, 37, 39, 46, 47, 55, 59, 61, 65, 66, 69, 70, 71, 72, 73, 75, 76, 77, 81, 82, 83, 84, 86, 89, 97, 104, 109, 111, 112, 113, 114, 116, 122, 124, 129, 137, 139, 156, 206, 211
 mâliküler 124
 Martin Dickson 11
 Me'âric 179
 Me'ânî'l-Ķur'ân 200
 Mecâzu'l-Ķur'ân 7, 141, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 182, 183, 193, 200, 205, 207
 meczum fiil 169
 meĶul sığası 122
 el-MedĶal ilâ ma'rifeti kitâbi'l-'iklîl 207
 el-Medâ'inî 91
 Medine 31, 39, 83, 150
 meĝâzi 35, 145
 Mekke 27, 39, 57, 65, 82, 83, 86
 mektup 29; ~ yazarak 39; ~ları rivayet etmek 29; ~laşma 40
 Mekhûl 81
 menâkıb 145
 merfû' hadisler 120
 Merv 83
 Mervân b. el-Hâkem 31, 141
 Mervezî 197, 204
 mervi hadislerin kontrolü 56
 el-Mes'îlu'l-mustaĝrabe mine'l-Buĥârî 209
 MesrûĶ 210
 MeşâriĶu'l-envâr 160, 199, 206
 meşhur muhaddisler 66
 mevĶûf hadisler 212
 el-Meĥâmîlî 186, 191
 MiĶsam b. Bucre 34
 Mısır 30, 31, 36, 39, 86, 149, 150
 Mincâb b. el-Hâris 141
 Mingana A. 186, 204
 modern: ~ çalışmalar 27, 38, 40, 49, 101; ~ dönem 29; ~ edebiyat tarihi 59; ~ etüd 72, 88, 89; ~ literatür 25; ~ me-sai 80; ~ tetkikler 9
 Mu'ellef 83
 mu'allak 110, 120, 122, 123, 127, 129,

- 131, 133, 149, 152; ~ haber 133; ~ hadisler 127, 148
 Mu'âviye 119
 Mu'âviye b. Kur'â 55
 Mu'cemu ğaribi'l-Kur'ân 149
 Muşannaf 48, 83, 84, 110, 111, 113, 115, 124
 Muşannafu Âbdirrezzâk b. Hemmâm 84
 Muşannafu Ebî Bekr Abdillâh b. Ebî Şeybe 84
 Muşannafu İbn 'Uveyne 84
 Muşannafu İbnü'l-Cerrâh 84
 Muşannafu Hammâd b. Seleme 84
 Muşannafu Sa'îd b. Manşûr el-Belhî 84
 muştalaḥu'l-ḥadis 63, 82, 118, 121, 123, 129, 139, 208, 210
 muayyen bir sistemden en çok mahrum 10
 Mucâhid⇒ Mucâhid b. Sa'îd
 Mucâhid b. Sa'îd 32, 34, 46, 57, 98, 140, 148, 149, 150, 154, 163, 174, 175, 176, 177, 181, 202
 mudellis 130
 el-Mudrec 210
 Muğire b. Âbdirrahmân 107
 muhaddis 37, 39, 41, 46, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 69, 76, 77, 78, 82, 86, 89, 92, 94, 99, 120, 123, 129, 133, 135, 136, 139, 150, 151, 177, 211; ~ biyografileri 37; ~in durumu 104; ~in eserleri 80; ~in kitabı 98, 183; ~in memnuniyetsizliği 72; ~in mezhebi 68; ~in şeyhi 118
 muhaddisler 38, 41, 44, 67, 71, 72, 74, 75, 77, 79, 80, 81, 85, 86, 94, 96, 97, 98, 99, 101, 106, 114, 117, 119, 120, 121, 123, 124, 125, 126, 130, 131, 136, 140, 142, 143, 147, 149, 159, 190; ~in âdeti 135, 206; ~in eserleri 127; ~in hataları 209; ~in hilafı 117; ~in istilâhı 70; ~in kitapları 42, 89, 110; ~in musannaf kitapları 104; ~in tenkidi 208; ~in üslûbu 88; ~inin âdeti 42
 Muhadram 29, 33
 muharref hadisler 34
 muhtelif hadisler 74
 el-Muḥaddisu'l-fâsil beyne'r-râvî ve'l-vâ'î 87, 123
 Muhammed 96, 131, 157, 206
 Muhammed b. Abdillâh el-Enşârî 78
 Muhammed b. Âbdilhayy el-Kettânî 189
 Muhammed b. Âmr el-Bâhilî 46
 Muhammed b. Beşşâr 39, 70
 Muhammed b. Ca'fer 96
 Muhammed b. Cerîr et-Taberî 40, 45, 46, 49, 57, 90, 133, 140, 141, 146, 147, 148, 150, 154, 171, 176, 206
 Muhammed b. Ebî Hâtîm el-Varrâk 95
 Muhammed b. el-Abbâs el-Yezidî 46
 Muhammed b. el-Munkedir 33
 Muhammed b. el-Ḥasen 59
 Muhammed b. el-Ḥasen el-Cevherî el-Mısrî 66
 Muhammed b. el-Ḥasen es-Sem'ânî 158
 Muhammed b. İbrâhîm b. Muslim el-Bağdâdî 39
 Muhammed b. İshâk 41, 46
 Muhammed b. Ḥasen eş-Şabbâh 72
 Muhammed b. Tâhir el-Makdisî 207, 208
 Muhammed b. Sellâm 46
 Muhammed b. Yahyâ ez-Zuhfî 96, 130
 Muhammed b. Yûsuf b. Maţar el-Fireb-rî Ebû Abdillâh 156, 186, 187, 188, 189, 191, 193, 194, 195, 196, 197, 203, 204, 212
 Muhammed Zâhid el-Kevserî 207
 mukâtebe 28, 30, 37, 39, 40, 47, 63, 64, 69, 119, 135; ~ veya kitâb 30
 Mumtehine 163
 munkaṭı' 120, 121, 122, 124, 140, 208
 munâvele 28, 34, 36, 37, 63, 64, 69, 119, 121, 129, 135
 Murad Molla Kütüphanesi 197
 Mûsâ b. İsmâ'îl 47
 musannaf 7, 151; ~ bir edebiyat 106; ~ eserler 80, 107; ~ hadis kitabı 8, 79, 81, 83, 86, 116, 127
 musannıf 127, 184
 Musedded b. Muserhed 96, 133
 Muşennâ 133
 Muserhed b. el-Bısrî 86
 Mushaf 150
 Muslim 47, 49, 55, 65, 66, 89, 92, 93, 94, 95, 97, 104, 105, 124, 131, 135, 139, 140, 145, 147, 166, 207, 208, 210, 211, 212; ~in hadisleri 70
 Muslim b. İbrâhîm 44, 47, 95
 musned 25, 58, 68, 74, 75, 86, 94, 97, 109, 110, 115, 116, 118, 126, 130, 131, 133, 134, 137, 139, 147, 148, 149, 151, 208, 212; ~ hadisler 86; ~ kitaplar 86; ~ ler 137
 Mustahrec 75, 108, 156; ~ât 93
 el-Mustahrec alâ ş-şahîḥayn 75
 mustahricler 134
 el-Mustehrac alâ şahîḥi'l-Buḥârî 190

- Mustemlî 188, 196, 197, 202
mutâba'ât 119, 126, 134
Mutaffifin 165
muttaşıl 208
Muvaṭṭa' 9, 26, 37, 56, 71, 73, 74, 75, 81, 82, 83, 84, 89, 97, 104, 111, 112, 113, 117, 129, 137, 206, 211; ~ ile mukabele 74; ~ yerine kaim olduğu 97; ~'a rücu etmeden 114; ~'da mevcut olanlar 111; ~'dan iktibas edilmiş 104; ~'ı kullandığı 47; ~'in Şeybânî rivayeti 60, 112; ~'in Yaḥyâ b. Yahyâ rivayeti 129; ~'ından yaptıkları alıntılar 46; ~'ını tasnif etti 86
Mü'minûn 194
müdelîs 126
Mülk 192
münakkah 168
münâvele 29
münferid hadisler 48, 74
müsned 9; ~ kitaplar 81
müteahhir kaynaklar 60
mütেকâmil edisyon 192
- Naķâid** 46
en-Naḍr b. Şumeyl 108, 140, 151, 152
Nâfi' b. el-Ezrâķ 33, 73
Nahl 183
nakildeki ihmal 77
nalınlar 31
Nâzi'ât 193
Nebe' 156
Necdet b. 'Âmir el-Ĥarûrî 33
Necm 155
Neml 205
en-Nesâî 66, 86, 97, 166, 212
Nesefî 156, 190, 192, 193, 200; ~ kolu 191; ~ rivayeti 10, 156, 186, 187, 190, 191, 192, 193, 194
en-Nesevî 186
en-Nevevî 55, 66, 117, 137, 161
Nimâr 40
Nimrân 40
Nisâ' 125, 160, 167, 184, 198
Nu'aym b. Meysere en-Naḥvî 141
Nu'aym b. Ĥammâd el-Ĥuzâ'î 85, 86, 115
en-Nufeylî 206
en-Nuketu'l-vefiyye 83
Nûr 206
en-Nuşatu'l-Baġdâdiyye 197
- otoritelerin hadisleri** 76
- Pellat** 90
Peygamber 9, 25, 51, 52, 53, 59, 63, 65, 86, 87, 91, 118, 145, 151, 175, 177, 205, 207, 210; ~ dönemi 29; ~ ve as-hâbî 65, 77; ~'den kimin duyduğu 70; ~'den naklen 52; ~'in fiilleri 32; ~'in sözleri 24, 56, 59, 142; ~'in hadislerini yazması 30, 31; ~'in ismi 71; ~'in kabilesi 29; ~'in mektupları 29; ~'in söz ve emirleri 24; ~'in söz ve sünnetleri 7; ~'in sünnet ve hadisleri 91; ~'in zamanı 117
- Raf'ul-yedeyn** 116
Rahmân 154
Râmahurmuzî 52, 87, 123
Rampur 198
ravi 28, 29, 45, 46, 48, 49, 54, 61, 62, 63, 64, 71, 73, 74, 75, 76, 88, 98, 100, 101, 102, 103, 104, 113, 119, 124, 126, 130, 131, 132, 135, 137, 141, 149, 153, 169, 184, 186, 188, 189, 191, 194, 195, 197, 202, 203, 209, 212; ~ isimleri 46, 49, 100; ~ ismindeki belirsizlik 40-ye gelen lafızlar 66
raviler 37, 75, 92, 94, 97, 98, 101, 102, 103, 118, 142, 149, 157, 169, 173, 185, 188, 206, 207; ~ silsilesi 89, 90, 99, 185; ~ tabakası 196; ~ zinciri 9, 65, 73; ~in faaliyeti 205; ~in isimleri 74, 99; ~in isimlerinin zikri 71; ~in kitabı 185; ~lerin rivayetleri 197; ~in sonuçları 98; ~nin nüshası 28; ~ine izafe 149; ~nin el yazısı 64;
Ravḥ b. el-Ķâsım 48, 73, 98
re'y mektebi 53
er-Rebî' b. Şabiḥ 82, 86
Rebî' b. Ebî 'Abdirrahmân 47
er-Rebî' b. Enes 45, 140
er-Rebî' b. Huşeym 148
Rebî' b. Ḥabîb el-Başrî el-Ferâhidî 27, 84
Resûlullâh 142, 196
Revâfız 86
Rey 83
riḥletu'l-'ilm 37
Risâle 72, 143
Rivâî malzeme 110
rivayet 25, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 52, 54, 56, 57, 61, 63, 64, 67, 69, 70, 71, 72, 73, 75, 76, 77, 78, 82, 84, 86, 87, 90, 93, 94, 95, 99, 100, 101, 103, 106, 113, 116, 123, 124, 126, 130, 131, 132, 133,

- 135, 137, 141, 142, 143, 146, 149, 154, 156, 162, 165, 166, 170, 173, 185, 186, 188, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 209, 212; ~ edebilmek 28; ~ edebilmekle gururlanmak 38; ~ edilen hadisler 123; ~ edilip edilemeyeceği 28, 30, 43, 61, 72; ~ hakkı 28, 37, 71, 90, 98, 101, 105, 126, 140, 141, 142, 143, 147, 189; ~ malzemesi 181; ~ metodları 29; ~ müessesesi 135; ~ sahibi 63; ~ senedi 74; ~ silsilesi 149; ~ şekli 41; ~ tarikleri 35; ~ tarzı 35, 37, 41; ~ usulleri 33, 36; ~ yolları 40, 64, 127, 137, 143; ~ zinciri 9, 99, 100, 101, 105; ~e muktedir olan 186; ~i alınmamış 142; ~i birleştiren 196; ~i matlub olan 63; ~in mahiyeti 196; ~teki mûsama 77; ~i vasiyet 64; ~in tenkidi 194; ~inin yaygın olduğu 29; ~lerin dağılımı 102; ~lerin ihtilâfları 185; ~lerin mevcudiyeti 51; ~lerde takdim tehir 188; ~leri birleştiren 197; ~lerin tetkiki 10; ~siz kitaplar 125; ~te hafızanın önemi 37
- Riyâşî 140
er-Ruḥṣa fî'ş-şalât fî's-sevbi'l-vâhid 111
Ru'be b. Haccâc 201
Rûm 172
- Sa'dân** 39
Sa'îd b. Cubeyr 31, 33, 40, 41, 56, 148, 154
Sa'îd b. Ebî 'Arûbe 26, 27, 33, 80, 81, 82, 83, 86
Sa'îd b. el-Museyyeb 148
Sa'îd b. es-Seken 212
Sa'îd b. Kesîr b. 'Ufeyr
Sa'îd b. Mansûr el-Belhî 84
sahabe 24, 25, 31, 32, 55, 56, 65, 97, 117, 118, 147, 148; ~ ve tâbiîn 32, 57, 86, 138, 146, 177, 181, 183, 200; ~ den isnadsız gelen filolojik izahlar 148; ~den nakil 51; ~nin sahifeleri 56
Sahabi 30, 32, 41; ~ye 32
sahafî 42
sahih 41, 42, 43, 57, 59, 77, 84, 119, 120, 142, 181, 186, 187, 200, 204, 212; ~ kitap 45, 79, 142; ~ nüsha 77; ~ rivayet 142; ~ fikh kitapları 143; ~ görünen 87; ~ haberler 26; ~ hadis tabiri 208; ~ hadisler 91, 120, 211; ~ kaydı 201; ~ kitap 77; ~ rivayet 90; ~ sened 87, 132, 202; ~ sünnet 87; ~leri sakime tercih 200
sâmi' 48
sammel isnad 49
Schacht J. 41, 89
sebeb-i nuzûl 150
Sehl b. Yûsuf 107, 135
Seleme 46
Selmâ' 32
semâ' 28, 29, 30, 31, 33, 35, 37, 38, 44, 63, 64, 66, 68, 69, 70, 78, 118, 121, 126, 129, 137, 139, 142, 143, 188, 191; ~siz 136; ~siz kitaplar 136
semi'tu 34
Seraḥşî 196, 204; ~ rivayeti 204
sert tenkit 159
sihhatini tahkik 88
sikât 118
Sprenger 23, 25, 29, 40, 53, 54, 55, 58, 88
Suddî 182
Sufyân b. 'Uyeyne 38, 56, 66, 67, 69, 76, 82, 83, 127, 133, 171, 172
Sufyân es-Şevrî 27, 30, 35, 42, 69, 77, 82, 83, 86, 94, 95, 99, 127, 136, 139
Suheyl 93
es-Sukkerî 46, 162
Suleymân b. Bilâl 107
Suleymân b. Yeşkurî 32
Sultan Abdulhamîd 199
Sunen 26, 54, 57, 60, 80, 84, 85, 89, 116, 139, 140, 145, 158, 208, 212
sunen fî'l-fikh 83
Sunenu'd-Dârimî 55
Sutretu'l-muşallî 111
Suveyd b. Sa'îd 47
Suyûtî 59, 83, 87, 121, 158, 208
sübjektif 201
sübjektivite 117
Sünnet 52; ~ malzemesi 26, 80; ~ sevgisi 26; ~ ve hadis 86; ~ ve hadisleri cem' ve ihtisar 151; ~in Sünnet ile neshi 52
Süryanice 52
- Sa'lebî** 57, 149
Şâbit 93
Şâhibu'l-kitâb 39
şâhibu'l-hıfz 39
şâhiḥu'l-ḥadis 187, 208
Şafvân 72
Şağânî 197
Şalât 84

Şâlih b. Ebî el-Aĥđar el-Yemânî 23, 27, 33, 34
 Şahîfe 24, 31, 48, 55, 56, 57, 61, 70, 74, 104, 126, 149, 150
 Şahîfetu Âli b. Ebî Talĥa 149
 Şahîh 9, 10, 47, 51, 54, 60, 68, 70, 74, 75, 79, 81, 89, 91, 92, 95, 96, 97, 100, 102, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 143, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 155, 156, 157, 158, 160, 161, 163, 165, 166, 169, 172, 174, 175, 177, 178, 179, 180, 182, 183, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 194, 197, 200, 203, 204, 205, 206, 208, 209, 211; ~in babları 10; ~ân 108, 208, 209, 212
 Şifatu'l-cenne 149, 178
 Şiyâm 84
 Şakîk er-Râvî 94
 eş-Şa'bi 32, 34
 eş-Şâfi'i 41, 66, 72, 73, 89, 107, 108, 113, 124, 143, 150, 211
 şahid 134
 Şam 32, 34, 54, 82
 şârih 68, 69, 94, 95, 96, 105, 108, 118, 122, 132, 151, 154, 155, 159, 163, 166, 170, 171, 175, 178, 180, 181, 182, 190, 200; ~ler 7, 9, 10, 57, 66, 94, 96, 97, 100, 104, 105, 106, 108, 109, 113, 114, 118, 121, 122, 125, 127, 129, 131, 132, 133, 134, 137, 138, 151, 153, 154, 155, 158, 161, 166, 167, 168, 172, 173, 174, 180, 183, 185, 186, 191, 195, 196, 202, 203, 205, 206, 209, 210; ~leri müşkil durumda bırakanlar 170; ~lerin en muhafazakârı 165; ~lerin hayreti 106; ~lerin hükmü 166; ~lerin ifadesi 110, 128; ~lerin lehine 111; ~lerin reddi 106; ~lerin şiddetli itirazları 171; ~lerin tevilleri 68; ~lerin verdiği bilgi 128; ~lerin yardımcıları 153; ~lerinin anlayışları 68; ~lerinin mütenakız izahları 105; ~lerinin verdiği malumat 99; ~lerle mukayese 10
 şerhler 110
 şevâhid 119; ~ hadisleri 126
 Şevâhidu't-tavđih ve't-tašhîh li-muşkilâti'l-câmi'i's-Şahîh 198
 Şeybânî 59, 60; ~rivayeti 26
 şeyh 63, 66, 67, 68, 69, 71, 72, 74, 76,

77, 78, 79, 82, 93, 96, 97, 98, 102, 104, 106, 108, 109, 115, 116, 118, 119, 123, 125, 129, 138, 143, 146, 153, 156, 157, 177, 185, 187, 188, 198, 206, 209, 212; ~e okuma 72; ~e okunan hadisler 69; ~in hadisi 69; ~in hususi ravisi 72; ~in kitabı 76; ~ten intikal eden 76; ~e arzemesi 64; ~in asıl nüshası 64; ~in hıfzı 109; ~in kitabı 99; ~lere okumak 126; ~lerin kitapları 98; ~lerin ölüm tarihleri 187; ~lerin kitapları 95, 96, 114; ~ten dinlemek 72, 135
 Şia 58
 Şibl 98, 99
 şifahi 25, 41, 87, 90; ~ nakil 87; ~ haberler 90; ~ kaynaklar 24, 40, 46, 89; ~ malzeme 8; ~ nakil usûlü 61; ~ nakl 93; ~ rivayet 23, 24, 44, 70, 93, 134; ~ rivayetler 24, 90; ~ yollar 87, 90, 91
 Şu'arâ' 174
 Şu'be b. el-Haccâc 30, 34, 35, 65, 79, 86, 139
 Şu'ayb 30, 33, 36, 72, 73
 Şu'ayb b. Ebî Ĥamza 33, 36, 48
 Şu'ayb b. Şu'ayb 43
 Şurûtu'l-e'immeti fi'l-kırâ'a ve's-semâ' ve'l-munâvele ve'l-icâze 207
 Şurûtu'l-e'immeti'l-ĥamse 207
 Şurûtu'l-e'immeti's-sitte 207
 şüpheli hadis 43
 ta'dil 92
 tahric 93, 94
 takyid 51
 Takyidu'l-ilm 52, 53, 54
 Takyidu'l-muhmel 209
 ta'lik 9, 46, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 137, 138, 139, 140, 142, 147, 151, 169, 172; ~ ĥayr meczûm 122; ~ meczûm 122; ~an 131, 132, 149; ~ât 148, 161; ~en 130; ~ler 128, 129, 130, 131, 134, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 147, 148, 149
 Ta'liĥu't-ta'lik 114, 118, 127, 146, 149, 152, 161
 tašnifu'l-ĥadîs 25, 26, 27
 tabaka 70
 tâbiî 30, 31, 32, 35; ~n 30, 32, 34, 55, 65, 67, 97, 104, 117, 134, 147, 154, 156; ~n devri 86tâbiîn dönemi 25; ~n zamanı 55; ~n'in orta tabakası 57; ~nce malum olan 33; ~nden isnadsız gelen fi-

lolojik izahlar 148; ~nden sonra gelenler 148; ~nden sonrakiler 147; ~nin fetvası 86; ~nin ikinci tabakası 57; ~nin müteahhir devresi 57

tabii kaynak 157

tahrif 109

Tārīh 40, 45, 46, 49, 85, 91, 119, 135, 136, 141

et-Tārīhu'l-kebir 135, 187, 149

tasnif 24, 25, 27, 46, 49, 51, 69, 79, 80, 81, 82, 86, 87, 95, 99, 106, 107, 116, 117, 126, 143, 166; ~ çerçevesi 147; ~ devri 59; ~ eden kimseler 80; ~ faaliyeti 87, 116; ~ olunmamış kitap 212; ~ türü 25; ~e tâbi 52, 87, 110; ~in meşei 79; ~inden faydalanmış 111; ~ten evvel 59

taḥammulu'l-'ilm 27, 28, 58, 62, 63, 64, 65, 67, 68, 69, 70, 71, 87, 91, 93, 115, 121, 123, 124, 126, 142

taḥannuş 210

tedlis 121, 129, 131

Tedvīnu'l-ḥadīş 25

tedvin 51, 58, 59, 60, 62, 79, 80, 81, 86, 87, 99; ~ devri 57, 58; ~ tarihi 51; ~ ve tasnif 25, 60, 81, 87; ~in başlangıcı 79; ~in ilk denemesi 80

Tefsīr 33, 46

tefsīru'l-ğarīb 151

temrīd 118, 119, 122, 132; ~ sığası 120, 132

tenakuz 131; ~ yoktur 81

et-Teneyisî 97

terâcim 91, 92, 108, 205; ~i ahvâl 7, 145

termini technici 44

teşehhüd duası 53

Tevbe 134, 170, 177, 207

tilmiz 69

et-Tirmizî Ebû 'İsâ 27, 70, 82, 139, 145, 152, 212

Türkiye 159

Ṭabakātu'ş-şu'arâ 46

Ṭaberî⇒ Muḥammed b. Cerir *et-Ṭaberî*

ṭalebu'l-'ilm 37

ṭalebu'l-ḥadīş 88

Ṭāvûs 140

Ummu Rummân 210

uşûlu'l-ḥadīş 68

uygun hadis bulamadığı 181

Ükeyl 100

'Ubeyd b. 'Umeyr 148

'Ubeyde b. Ka'ys 32

'Ubeydullâh b. Ca'fer 36

'Ubeydullâh b. Mu'âz 131

'Ubeydullâh b. Mûsâ el-'Absî 66, 86

'Umdetu'l-kâri 180

'Umer b. el-Ḥattâb 26, 29, 31, 32, 59, 148

'Umer b. Abdil'azîz 25, 31, 58, 59, 60, 75, 128

'Umer b. Ḥabîb 41

'Usmân b. 'Amr 134

'Usmân b. Ebî Şeybe 86

'Usmân b. Muşâhid 35

'Usmân el-Cezerî 35

Vâkıdî 36, 41, 47

Vaşiyye 28, 63, 64, 69

Vâkı'a 178

varrâk 189

Vasît 83

Veda Haccı 99

Vehb b. Munebbih 65

Vekî' b. el-Cerrâh 38, 43, 45, 82, 99

el-Velîd b. Muslim 82

Vicâde 28, 29, 30, 33, 45, 63, 64, 69, 123, 124, 126, 135, 139, 142

Vuḍû' 108

Yâkût 149

Ya'kûb b. 'Aṭâ' 32, 56

yanlış 29, 38, 142, 202, 206; ~ anlama

27, 37, 41; ~ anlaşılıp yorumlama 41;

~ anlaşılma 88; ~ anlayış 80, 88; ~ fikr

102; ~ inanç 23; ~ okunuş 205; ~ rota

24; ~ tasavvur 49; ~ çıkarımlar 26; ~

esas 130; ~ fikirler 23; ~ inanç 23; ~

neticeler 89; ~ okunan kelimelerin aslı

207; ~ okunma 205; ~ okuyan 205;

~ rivayet 201; ~ taraflar 52; ~ tasavvur

40, 50; ~ yazılmış şekli 153; ~ yorum-

lama 38, 42; ~lar 203, 206; ~lığı tespit

210; ~lık 77, 88, 172, 173, 174, 175,

176, 182, 204, 205, 209; ~lıkla isnad

etmek 181; ~lıklar 72, 88, 90, 109, 168,

172, 199, 205; ~lıklar metinde bulun-

makta 205; ~lıklardan kurtulamamış

131; ~lıkları bulmak 199; ~lıkların

esas sahibi 55; ~lıklarla zamanımıza

intikal etmesi 204

yazdığını yok etsin 53

yazılı 30, 32, 39, 49, 70, 71, 79, 84, 87;

- ~ edebiyat 9, 31, 44, 97, 126, 139; ~ kaynak 87; ~ tefsir 147, 148, 149; ~ döküman 29, 40; ~ emir 53, 59; ~ hadis 71, 82, 86; ~ hadis edebiyatı 134; ~ hadis mecmuaları 61; ~ kaynak 8, 41, 44, 46, 58, 61, 63, 87, 88, 90, 93, 94, 96, 98, 99, 100, 102, 133, 143; ~ mahsuller 90, 126; ~ malzeme 26, 34, 38, 39, 40, 42, 48; ~ metin 38, 44, 54; ~ muhafaza etmek 24; ~ müdevvenat 88; ~ notlar 54; ~ nüshalar 37; ~ almış oldukları 25; ~ kaydedildiği 24; ~ muhafaza edildiği 24; ~ olmayan ilmi 55; ~ rivayetler 35; ~ sual 143; ~ tefsirler 146; ~ vesikalar 58, 88, 134 yazmış olduğu hadisler 61
Yaĥyâ 42, 43, 47, 99, 156, 157, 158, 178
Yaĥyâ b. Bukeyr 100
Yaĥyâ b. Câbir 140
Yaĥyâ b. Ebî Keşîr 99
Yaĥyâ b. Keşîr 47
Yaĥyâ b. Ma'în 35, 42, 138, 187
Yaĥyâ b. Mu'âz b. Cebel 43, 45
Yaĥyâ b. Sa'îd el-Kaĥtân 26, 33, 40, 42, 44, 66, 178
Yaĥyâ b. Yaĥyâ 97
Yaĥyâ b. Zekeriyâ b. Ebî Zâ'ide 82
Yemen 27, 35, 83
Yezîd b. Ebî Ĥabîb 30
Yezîd b. Hârûn 66
Yezîd b. Hâlid 47
Yezîd b. Zurey' 48
Yûnîni 153, 154, 156, 157, 166, 169, 178, 190, 193, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205; ~ edisyonu 156, 189, 193, 199, 205; ~ rivayeti 188; ~'nin itimat ettiği 200; ~'nin metodu 199; ~'nin tespit ettikleri 205
Yûnus 163, 168
Yûnus b. Yezîd el-Eylî 39
Yûsuf 133, 173, 176
Yûsuf el-Aşş 54
yüz hadis rivayet etti 35
Zâdân 34
Zâriyât 155
Zâviye-i Nasiriye 199
zayîf 43, 59, 60, 73, 76, 79, 92, 107, 118, 119, 120, 163, 179, 184, 200; ~ bir gayret 62; ~ bir muhaddis 43; ~ malzeme 87; ~ mukavemet 55; ~ tenkit 143; ~lıĝından şikâyet edenler 51; ~tan ayırmak 88
ez-Zebîdî 140
zengin edebiyat 135, 137
Zerkeşî 142
Zeyd 31, 43
Zeyd b. Şâbit 31, 32
Zeyd b. el-Ĥubab 40
Zeyd b. Eslem 74, 133
Zeyd b. Yaĥyâ b. 'Ubeyd 43
Zuheyr 29
Zuheyr b. Mu'âviye el-Cu'fi 38
ez-Zuhrî: ~ ilk müdevvin 58⇒ İbn Şihâb
ez-Zuhrîyât 130
Zurkânî 60, 87, 97
zühd kitapları 116
Zehabî 51, 81, 90, 107, 132

DİZİN II*

- Ahmed b. İsa b. Hassân 230
Ahmed b. 'Usmân b. Hakîm 234
Ahmed b. Abd 228
Ahmed b. Abdillâh 228, 312
Ahmed b. Abdilmelik b. Vâkid 228
Ahmed b. Şâlih el-Mısrî 233, 287
Ahmed b. Beşîr 283
Ahmed b. Ebî Amr 229
Ahmed b. Ebî Bekr Ebû Mus'ab 229
Ahmed b. Ebî Dâvûd Ebû Ca'fer el-Mu-
nâdî 229
Ahmed b. Ebî Recâ 232
Ahmed b. Ebî Seleme 287
Ahmed b. Ebî Şebîb 287
Ahmed b. Ebî Şureyh 233
Ahmed b. Ebî't-Ṭayyib 234
Ahmed b. el-Mikdâm el-'İclî 231
Ahmed b. el-Haccâc 229
Ahmed b. el-Hasen, Ebû'l-Hasen 230
Ahmed b. İshâk es-Sulemî 230
Ahmed b. İşkâb 231
Ahmed b. Mâni' 256
Ahmed b. Muhammed b. Hanbel 230
Ahmed b. Muhammed el-Mekkî 231
Ahmed b. Muhammed el-Mervezî 232
Ahmed b. Humejd 230
Ahmed b. Sa'îd Ebû Abdillâh 232
Ahmed b. Sinân 233
Ahmed b. Şebîb b. Sa'îd 233
Ahmed b. Ya'kûb el-Kûfî 234
Ahmed b. Yezîd b. İbrâhîm 288
Ahmed b. Yûnus 234, 300
Aḡûhu Ebû Bekr 265
el-A'meş ⇒ Suleymân b. Mihrân
el-A'rec 243
- 'Abdûlmelik b. Amr 220
Abbâd b. Abbâd 260, 291, 295
Abbâd b. el-'Avvâm 215, 298
Abbâd b. Ya'kûb er-Ravâcinî 215
Abbâs b. el-Ḥuseyn 215
Abde b. Suleymân 260, 262, 283, 301,
306
Abdân b. 'Usmân b. Cebele 227
Abde b. Abdillâh 227
Abduşamed b. Abdilvâriş 220, 227,
239, 253, 262, 263, 274, 287
Abdulḡuddûs b. el-Ḥaccâc 223, 262,
314,
Abdulḡuddûs b. Muhammed 224
Abdula'lâ b. Abdila'lâ 236, 240, 243,
274, 280, 282, 283, 291, 292
Abdula'lâ b. Ḥammâd b. Naşr el-Bâhilî
215
Abdul'azîz b. Abdişamed 219, 236,
241, 261, 280
Abdul'azîz b. Abdillâh b. 'Uveys 216,
271
Abdul'azîz b. Ebî Hâzim 217, 218, 236,
265, 285, 295, 297
Abdul'azîz b. Ebî Seleme 218, 234, 247,
276
Abdul'azîz b. Mesleme 220
Abdul'azîz b. Muḡtâr 268, 291
Abdul'azîz b. Muslim 235, 290
Abdul'azîz b. Ḥazm 242
Abdul'azîz b. Şuheyb 217
Abdul'azîz b. Abdillâh el-Mâcişûn 247,
250
Abdulḡaffâr b. Dâvûd b. Mihrân Ebû
Şâlih el-Ḥarrânî 216
Abdullâh b. Ahmed b. Zekvân 294

* Trankripsiyon harfleri, benzer Latin harflerininin sonuna yerleştirilmiştir. Sıralamada harf-i ta'rifler dikkate alınmamıştır

- Abdullâh b. Abbâs, 256, 257, 258, 266, 298, 300, 306, 312, 313
 Abdullâh b. 'Umer 229, 249, 267, 288, 289, 304, 308
 Abdullâh b. 'Umer en-Numeyrî 250
 Abdullâh b. Abdilvâhid 280
 Abdullâh b. Abdilvehhâb el-Hacebî 217
 Abdullâh b. 'Amr b. el-Hâris Ebû Ma'mer 217, 314
 Abdullâh b. 'Avn 224, 238, 246, 256, 270
 Abdullâh b. Bekr b. Hâbib 221, 263
 Abdullâh b. Bureyde 228
 Abdullâh b. Busr 265
 Abdullâh b. Ca'fer er-Raĥiy 248
 Abdullâh b. Dâvûd 240, 291, 292
 Abdullâh b. Dînâr 235, 294
 Abdullâh b. eş-Şabbâh el-Hâşimî 222
 Abdullâh b. Ebî Bekr el-Hâzm 257
 Abdullâh b. Ebî Hâşim 251
 Abdullâh b. Ebî Şeybe (b. Muĥammed) 218
 Abdullâh b. el-Mubârek 227, 232, 237, 238, 245, 264, 267, 272, 279, 282, 283, 284, 292, 293, 297, 306
 Abdullâh b. el-Muennâ b. Abdillâh 268, 271, 292
 Abdullâh b. ez-Zubeyr el-Hümeydî 223
 Abdullâh b. İdrîs 218, 261, 271, 283, 311
 Abdullâh b. Ma'kil 269
 Abdullâh b. Mes'ûd 251, 302
 Abdullâh b. Mesleme b. Ka'neb 218
 Abdullâh b. Munîr el-Mervezî 221
 Abdullâh b. Murre 245, 304
 Abdullâh b. Muĥammed b. Ebî'l-Esved 219, 314
 Abdullâh b. Muĥammed b. Esmâ 219
 Abdullâh b. Muĥammed el-Cu'fi 220
 Abdullâh b. Numeyr 218, 239, 262, 263, 271, 283, 303, 312, 314
 Abdullâh b. Recâ b. el-Muennâ 221
 Abdullâh b. Sa'îd b. Ebî Hind 266
 Abdullâh b. Sa'îd el-Kindî 221
 Abdullâh b. Sâlim el-Humşî 222
 Abdullâh b. Vehb b. Muslim el-Ķureşî 222, 223, 230, 233, 242, 259, 265, 285, 297, 299, 305, 309
 Abdullâh b. Yaĥyâ b. Keşîr 252, 291
 Abdullâh b. Yezîd el-Muĥrî 222, 236, 287
 Abdullâh b. Yûsuf et-Teneysî 222
 Abdullâh b. Zeyd 257
 Abdullâh b. Zubeyr b. 'Îsâ 314
 Abdul'azîz b. Ebî Hâzîm 216, 259
 Abdulmelik b. Şabbâh 274
 Abdulmelik b. 'Umeyr 248, 293, 296
 Abdulmelik b. 'Abdil'azîz 232, 246, 256, 266, 293, 299, 303, 305, 309
 Abdulmelik b. 'Amr 220, 262, 274, 280, 303
 Abdulmute'al b. Tâlib 223
 Abdulvâriş b. Sa'îd et-Temîmî 225, 260, 290, 291
 Abdulvâhid 243
 Abdulvâhid b. Eymen 258
 Abdulvâhid b. Ğiyâs 226
 Abdulvâhid b. Ziyâd 219, 268, 274, 277, 290, 291, 294, 295, 301
 Abdulvehhâb b. Abdilmeccid eş-Şekâfi 240, 260, 270, 274, 280, 283, 294, 301
 Abdulvehhâb b. Vâşil 242
 Abdulĥamîd Şâhib ez-Ziyâdî 281
 Abdulĥamîd b. Ebî Uveys 265
 Abdurrahmân b. Câbir 251
 Abdurrahmân b. Ebî Leylâ 253, 275
 Abdurrahmân b. Eymen 247
 Abdurrahîm el-Muĥâribî 224
 Abdurrahmân b. 'Âbis 294
 Abdurrahmân b. Abdillâh b. el-İşbehânî 269
 Abdurrahmân b. Abdilmelik b. Şeybe 225
 Abdurrahmân b. 'Amr el-Evzâ'î 223, 225, 232, 246, 253, 278, 284, 288, 303
 Abdurrahmân b. Ebî'l-Mevâlî 216, 292, 295
 Abdurrahmân b. el-Ķâsım 299
 Abdurrahman b. el-Mubârek 225
 Abdurrahmân b. el-Muġîre 225
 Abdurrahmân b. Ğazvân Ķurâd Ebû Nûh 270
 Abdurrahmân b. İbrâhîm ed-Dimeşķî 225
 Abdurrahmân b. Mehdî 218, 220, 235, 240, 262, 274, 280, 287, 301
 Abdurrahmân b. Muĥammed el-Muĥâribî 283
 Abdurrahmân b. Numeyr 278
 Abdurrahman b. Hammâd 224

- Abdurrahmân b. Suleymân b. el-Ğaşil
 234, 247, 249, 264
 Abdurrahmân b. Yûnus 226
 Abdurrahmân el-Muĥâribî 312
 Abdurrezzâk b. Hemmâm 220, 235,
 261, 262, 263, 266, 287, 307, 308
 Abdusselâm b. Muĥahhir 226
 Abdusselâm b. Ħarb 247
 Âbîde b. Ħumeyd 283
 Âdem b. Ebî İyâs 227
 Âdiy b. Şâbit 304
 Affân b. Muslim 228, 262, 272, 287, 303
 Âişe bint Ebî Bekr 239, 242, 270, 276,
 288, 297
 Âişe bint Sa'd 256
 Âkîl ('Uĥayl) b. Ħâlid 255
 el-Âlâ b. Âbdilcebbar 231, 235
 Âlî b. Âbdillâh el-Medîni 235
 Âlî b. Ayyâş 237
 Âlî b. Ebî Zî'b 218
 Âlî b. Ebî Hâşim 238
 Âlî b. Ebî Tâlib 263, 269, 311
 Âlî b. el-Ca'd 237
 Âlî b. el-Heysen 238
 Âlî b. el-Mubârek 298, 306
 Âlî b. el-Ħakem el-Enşârî 238
 Âlî b. el-Ħasen b. Şakîk 238
 Âlî b. İbrâhim 239
 Âlî b. Mushir 244, 248, 257, 265
 Âlî b. Muslim 239
 Âlî b. Ħafş 237
 Âlî b. Ħucr 239
 Âlî b. Seleme 239
 Âmmâre b. el-Ķa'Ķâ' 231
 Âmir b. Sa'd 246
 Âmir eŝ-Şa'bi 304
 Âmr b. Âşım 224, 230, 294
 Âmr b. Âsâ b. Suveyd 241
 Âmr b. Abbâs 240
 Âmr b. Âvn 220, 240
 Âmr b. Dînâr 266, 293
 Âmr b. el-Ħârîs 223, 230, 242, 309
 Âmr b. er-Rebi' b. Tânk 242
 Âmr b. Meymûn 226
 Âmr b. Murre 244, 304
 Âmr b. Muĥammed b. Bukeyr 241
 Âmr b. Ħâlid b. Ferrûh 241
 Âmr b. Yahyâ b. Sa'id 231, 290, 296
 Âmr b. Zurâre 242
 Âmr Mevlâ el-Muĥtalib 216
 Ânbese b. Ħâlid 233
 Ârim 220
 Âşım b. Âli 243, 271
 Âşım b. Muĥammed b. Zeyd 234, 247,
 249
 Âşım b. Suleymân el-Aĥvâl 232, 245,
 254, 256, 293
 Âşım b. Yûsuf 312
 Attâb b. Beşir 283
 Aĥâ' b. Ebî Rebâh 255
 Aĥâ' b. Yesâr 269
 el-Âvâm b. Ħavşeb 238
 Âvf b. Ebî Cemîle el-A'râbi 228, 268,
 279, 305
 Ayyâş b. el-Velid 243
 Âzra b. Şâbit 246, 247
 Behz b. Esed 310
 Bedel b. el-Muĥabbir 244
 Bekr b. Muĥar 257, 295, 305, 307
 Beyân b. Âmr 244
 Beyân b. Beşir 264
 Beyân b. Bişr 234, 307
 Bişr b. 'Ubeys b. Merĥûm 245
 Bişr b. Âdem 244
 Bişr b. Âmr 232
 Bişr b. Bukeyr 279
 Bişr b. el-Mufaĥĥal 217, 235, 249, 252,
 291, 295
 Bişr b. el-Ħakem 244
 Bişr b. es-Seriy 236
 Bişr b. Muĥammed es-Saĥtiyânî 237,
 245
 Bişr b. Ħâlid 245
 Bişr b. Şu'ayb 262
 Burayd b. Âbdillâh b. Ebî Burde 277,
 299
 el-Ca'd b. Âbdirahmân 226
 Ca'fer b. Âvn 218, 255, 263, 274
 Ca'fer b. Reb'â 257
 Câbir b. Âbdillâh 268, 281, 292
 Câmi' b. Şeddâd 304
 Cerîr b. Âbdilvâhid 262
 Cerîr b. Âbdillhamîd 261, 283, 287, 294,
 306, 309, 312, 313
 Cerîr b. Hâzim 250, 267, 274, 290, 292,
 300, 306

- el-Cu'ayd b. Abdırrahmân 256, 266
 Cum'a b. Abdillâh 246
 Cuveyriye b. Esmâ 250, 290, 291
- Dâvûd** b. Abdırrahmân el-Âttâr 295
 Dâvûd b. Ebî'l-Furât 228, 290
 Dâvûd b. Râşid 272
 Dâvûd b. Şebîb 246
- Đaĥĥâk** b. Maĥled Ebû 'Âşim 220, 220, 240, 246, 262, 278, 280, 290, 310, 314
 Ebû 'Âmir el-Aĥadî⇒ Abdumelik b. 'Amr
 Ebû 'Umer Ĥafş b. Meysere 268, 269
 Ebû Ĥammâd b. 'Usâme 232
 Ebû 'Uşmân Ca'd b. Dînâr 217
 Ebû Âkîl Beşîr b. 'Uĥba 292
 Ebû Abdırrahmân es-Sulemî 311
 Ebû Şafvân Abdullâh b. Sa'îd 235, 295
 Ebû Âlî el-Ĥanefî 222
 Ebû Şâlih Zekvân 304, 310
 Ebû Şâlih Selmeveyh Suleymân 297
 Ebû 'Amr Zekvân Mevlâ 'Âişe 229, 242
 Ebû 'Amr Sa'd b. 'İyâs eş-Şeybânî 215
- Ebû 'Avâne⇒ el-Vaĥdâĥ b. Abdillâh el-
 Yeşkurî
 Ebû Aĥmed b. Muĥammed b. Abdillâh
 b. ez-Zubeyr 218, 220, 280, 292, 314
 Ebû Bekr b. 'Ayyâş 218, 236, 258, 310
 Ebû Bekr b. Ebî Uveys 243, 259
 Ebû Bekr b. el-Ĥanefî 274
 Ebû Bekr el-Muĥaddemî 314
 Ebû Bekr Şucâ' b. el-Velîd 272
 Ebû Bişr Ca'fer b. Ebî Vaĥşiye 254, 275,
 313
 Ebû Bişr Ca'fer b. İyâs 298
 Ebû Bişr İsmâ'îl b. İbrâhîm Esedî 295
 Ebû Bişr Verĥâ 253
 Ebû Burde Hânî b. Heyyâr 251
 Ebû Burde 'Âmir b. Abdillâh 277
 Ebû Cemre 237, 250, 312
 Ebû Kâsım Ĥâlid b. Ĥaliyy 314
 Ebû Ĥatâde el-Ĥârîş b. Rib'î 257
 Ebû Ĥays Abdurrahmân b. Şervân 293
 Ebû Ĥilâbe Abdullâh b. Zeyd 284
 Ebû Ĥuteybe el-Munzir b. el-Velîd 314
 Ebû Ĥuteybe Silm b. Ĥuteybe 240, 312
 Ebû Ġassân Muhammed b. Muĥarraf 237,
- 297
 Ebû Hâşim b. Yahyâ b. Dînâr 276, 294
 Ebû Hureyre 239, 277, 279, 282, 299,
 302, 305, 306, 310, 311
 Ebû İshâk 'Amr b. Abdillâh 234
 Ebû İshâk el-Fezârî İbrâhîm b. Abdillâh
 286
 Ebû İshâk eş-Şeybânî el-Velîd b. 'Ayzâr
 215, 302
 Ebû Kureyb Muĥammed b. el-Alâ' 314
 Ebû Ma'mer Abdillâh b. Saĥbara 304,
 314
 Ebû Ma'mer İsmâ'îl b. İbrâhîm 272
 Ebû Ma'şer el-Başrî Yûsuf b. Yezîd b.
 Berrâ 300
 Ebû Mervân Yahyâ b. Ebî Zekeriyâ b.
 Ġassân 276
 Ebû Miclez Laĥîk b. Ĥumeyd 263, 270
 Ebû Mu'âviye⇒ Muĥammed b. Ĥâzim
 Ebû Mûsâ el-Eş'arî 277
 Ebû Mûsâ Muĥammed b. el-Muşennâ
 312
 Ebû Mushir 'Abdala'lâ 288
 Ebû Nu'aym el-Faĥl b. Duceyn 314
 Ebû Ĥafş 'Amr b. Seleme 220
 Ebû Ĥâlid el-Aĥmer 312
 Ebû Đamra ⇒ Enes b. 'İyâĥ
 Ebû Ĥamza Muĥammed b. Meymûn
 227
 Ebû Ĥâtîm el-Eşhel 221
 Ebû Sa'îd el-Ĥudrî 269
 Ebû Sa'îd Mevlâ Benî Hâşim 249
 Ebû Seleme el-Ĥuzâ'î 272, 257, 273
 Ebû Sufyân el-Ĥimyerî Sa'îd b. Yahyâ
 279
 Ebû Şihâb Abdurabbih b. Nâfi' 234
 Ebû Şihâb Mûsâ b. Nâfi' 247
 Ebû Tumeyle Yahyâ b. Vâĥîş 283
 Ebû Usâme Ĥammâd b. Usâme 218,
 219, 235, 261, 262, 263, 266, 271, 272,
 288, 295, 301, 302, 303, 310, 312
 Ebû Vâ'il Şaĥîk b. Seleme 245
 Ebû Yahyâ Fuleyh b. Suleymân 242
 Ebû Yahyâ'l-Baĥdâfî 272
 Ebû Yahyâ'l-Ĥimmânî 'Abdulĥâmid b.
 'Abdırrahmân 277
 Ebû Zubyân Ĥâlîfe b. Ka'b 237
 Ebû'd-Đuĥâ Muslim b. Şabîĥ 245
 Ebû'l-'Umeys 'Utbe b. Abdillâh 247

- Ebû'l-Ahvaş Sellâm b. Suleymân 254, 264, 283, 291, 295
 Ebû'l-Eşved Zâlim b. 'Amr 228
 Ebû'l-Eşheb Ca'fer b. Hâyyân 247
 Ebû'l-Faql 'Abbâs b. el-Ḥuseyn 215
 Ebû'l-Muğîre⇒ 'Abdulquddûs b. el-Ḥaccâc
 Ebû'l-Ḥasen 230
 Ebû'l-Ḥaseyn 'Usmân b. 'Âşim el-Filistîni 310
 Ebû'l-Velîd Hişâm b. 'Abdilmelik 314
 Ebû'n-Naḍr Hâşim b. el-Kâsım 221, 248, 251, 266
 Ebû'n-Nu'mân el-Ḥakem b. 'Abdillâh 303, 314
 Ebû'r-Rebî'⇒ Suleymân b. Dâvûd
 Ebû't-Tayyâh Yezîd b. Ḥumeyd 217, 269
 Ebû'z-Zinâd 251, 293
 Eflaḥ b. Ḥumeyd 218, 247
 Enes b. 'Iyâd 229, 236, 259
 Enes b. Mâlik 216, 223, 224, 238, 246, 255, 260, 263, 264, 269, 281, 284, 287, 289, 296, 311
 Enes b. 'Iyâd 219, 259, 295
 Enes b. Sîrîn 237
 Eşbağ b. el-Ferec el-Mısrî 242
 Esbât b. Muḥammed 254, 279
 Esbât Ebû'l-Yese' al-Başrî 270
 Eş'as b. Ebî's-Şa'sâ 254, 293
 Evzâ'⇒ 'Abdurrahmân b. 'Amr
 Eyyûb b. Ebî Temîme 217, 228, 237, 268, 296, 311
 Eyyûb b. en-Neccâr 295
 Eyyûb b. Suleymân 243
 Ezher b. 'Avn 220
 Ezher b. Sa'd 235, 240

 el-Faql b. 'Anbese 236
 el-Faql b. Dukayn Ebû Nu'aym 247, 312, 314
 el-Faql b. el-'Alâ' 219
 el-Faql b. Mûsâ's-Sînânî 256, 261, 267
 Faql b. Musâvir 280
 el-Faql b. Sehl 248
 el-Faql b. Ya'kûb 248
 Ferve b. Ebî'l-Mağra 248
 el-Fezârî Ebû İshâk 283
 Fîrâs b. Yaḥyâ 281
 Fuḍayl b. 'Iyâd 218
 Fuḍayl b. Suleymân en-Numeyrî 231, 240, 246, 273, 286, 300
 Fuleyh b. Suleymân b. Ebî'l-Muğîre 257, 284, 309

Ğazra b. Şâbit 217
 Ğundar⇒ Muḥammed b. Ca'fer

Hârûn b. Eş'as 249
 Hârûn b. İsmâ'îl 221, 262
 Hârûn b. Ma'rûf 272
 Hârûn b. Mûsâ Ebû 'Abdillâh 290
 Hâşim b. el-Kâsım 220, 236
 Hâşim b. Hâşim 246, 266
 Hemmâm b. Munebbih 232, 247, 282
 Hemmâm b. Yaḥyâ 224, 246, 249, 250, 251, 255, 284, 290, 292
 el-Heysem b. Ḥârice 249
 Hilâl b. 'Alî 309
 Hişâm b. 'Urve 232, 244, 248, 249, 273, 276, 285, 293, 296, 302, 303
 Hişâm b. 'Abdilmelik Ebû'l-Velîd 249, 314
 Hişâm b. 'Ammâr 250
 Hişâm b. Yûsuf 220, 235, 260
 Hişâm b. Zeyd 287
 Hişâm b. 'Abdillâh ed-Destuvâfî 239, 247, 251, 268, 292
 Hudbe b. Ḥâlîd 250
 Huşeym b. Beşîr 238, 239, 240, 241, 250, 270, 274, 275, 283, 284, 291, 293, 295, 298, 306, 310, 313

Ḥaşîn b. 'Abdirrahmân 236, 311
 Ḥabîb b. eş-Şehîd el-Mu'allim 305
 el-Ḥaccâc b. el-Ḥaccâc 229
 Ḥaccâc b. Minhâl es-Sulemî 250
 Ḥaccâc b. Muḥammed b. el-A'ver 248, 254, 279, 295, 301
 Ḥafş b. 'Umer Ebû 'Umer 251, 272
 Ḥafş b. Ğiyâs el-Kûfî 261, 304
 Ḥafş b. Meysere 227, 249
 el-Ḥakem b. 'Utbe 244
 el-Ḥakem b. Mûsa b. Ebî Zuheyr 251
 el-Ḥakem b. Nâfi' Ebû'l-Yemân 251, 314
 Ḥamdân b. 'Umer 251
 Ḥâmid b. 'Umer b. Ḥafş 252

- Hammâd b. Mes'ade 271
 Hammâd b. Humejd 252
 Hammâd b. Zeyd 217, 225, 228, 240, 252, 274, 277, 291, 295, 300, 301
 Hamza b. Abdillâh 284
 Hanzala b. Ebî Sufyân 266, 303
 Hâramey b. Âmmâre 274
 Hâramiyî b. 'Ummâra 219, 220, 236, 273
 el-Hâriş 251
 Harîz b. 'Uşmân 237, 265
 el-Hasen b. Abdil'azîz Ebû Âli 252
 el-Hasen b. Âli el-Huzelî 253
 el-Hasen el-Başrî 252
 el-Hasen b. 'Umer b. Şakîk 255
 el-Hasen b. Bişr b. Silm 253
 el-Hasen b. er-Rebî' b. Suleymân 254
 el-Hasen b. İshâk b. Ziyâd el-Mervezî 253
 el-Hasen b. Manşûr b. İbrâhîm el-Bağ-dâdî 254
 el-Hasen b. Mudrik 254
 el-Hasen b. Mûsa 248
 el-Hasen b. Muĥammed b. Şabbâh ez-Za'ferânî 248, 254
 el-Hasen b. Halef b. Ziyâd 253
 Hassân b. Abdillâh el-Vasiî 255
 Hassân b. İbrâhîm el-Kirmânî 288
 Hassân b. Hassân el-Vasiî b. Ebî Ab-bâd 255
 Hâtîm b. İsmâ'îl 217, 218, 226, 245, 259, 285, 294
 Hâtîm b. Verdân 236, 312
 Hayve b. Şureyh 222, 246, 309
 Hâzm b. Ebî Hâzm 225
 Hibbân b. Hilâl Ebû'l-Habîb 220, 239, 262, 308
 Hişâm b. Hassân, 266
 Huşayn b. Abdurrahmân 302
 Huşayn b. Numeyr 291
 Hucayn b. el-Muşennâ el-Yemâmî 270
 Humejd b. Abdurrahmân 295
 Humejd b. el-Esved 219
 Humejd b. Hilâl 217, 311
 Humejd et-Tavîl 224, 232, 238, 271
 Hûmrân b. Ebân 269
 el-Huseyn b. Muĥammed b. Ziyâd 256
 Huseyn b. 'İsâ b. Hûmrân et-Tâ'î 257
 Huseyn b. Abdurrahmân 268
 el-Huseyn b. Zekvân el-Mu'allim 217
 Huseyn b. el-Hasen 280
 el-Huseyn b. İbrâhîm el-Âmirî 277
 Huseyn b. Muĥammed b. el-Mervezî 248, 260, 271, 277
 el-Huseyn b. Hureys b. el-Hasen 256
 Huseyn el-Cu'fî 227, 261, 263
 el-Huseyn el-Mukettib 245
Halef b. Hâlid el-Kureşî 257
 Hâlid b. Abdillâh b. Abdurrahmân el-Vâ-siî 240, 251, 262, 264, 279, 291
 Hâlid b. el-Hâriş 217, 231, 240, 261, 273, 280, 294, 304
 Hâlid b. Maĥled el-Kaţavânî 257, 286
 Hâlid b. Hazzâ 217, 264, 286, 294
 Hâlid b. Haliyy Ebû'l-Kâşım 314, 257
 Hâlid b. Sa'îd 256
 Hâlid b. Yezîd el-Kâhilî Ebû'l-Heysen 258
 Hâlife b. Hayyât b. Hâlife 258
 Hallâd b. Yahyâ b. Şafvân 258
 Haţţâb b. 'Uşmân 258
 Hayseme b. Abdurrahmân 304
İbn Zekvân⇒ Abdullâh b. Aĥmed
 İbn 'Uleyye⇒ İsmâ'îl b. İbrâhîm
 İbn Abbâs⇒ Abdullâh b. Abbâs
 İbn Avn⇒ Abdullâh b. Avn
 İbn Cureyc⇒ Abdulmelik b. Abdil'azîz
 İbn Ebî Zi'b⇒ Muĥammed b. Abdurrahmân
 İbn Ebî 'Adî Muĥammed b. İbrâhîm 240
 İbn Ebî 'Anbese 247
 İbn Ebî Meryem⇒ Sa'îd b. el-Hakem b. Muĥammed
 İbn Ebî Muleyke Abdullâh b. 'Ubeydil-lâh 242, 300, 306
 İbn Ebî Necîh Abdullâh 253, 293
 İbn Ebî Zâ'ide⇒ Yahyâ b. Zekeriyyâ
 İbn Ebî'l-Esved 314
 İbn Ebî'l-Fudeyk Muĥammed b. İsmâ'îl 225, 259
 İbn Mehdî⇒ Abdurrahmân b. Mehdî
 İbn Şihâb⇒ Muĥammed b. Muslim
 İbnu'l-Ğaşîl⇒ Abdurrahmân b. Suley-mân
 İbn Vehb⇒ Abdullâh b. Vehb
 İbrâhîm b. Abdurrahmân 238
 İbrâhîm b. Ebî'l-Vezîr 220

- İbrâhîm b. el-Hâris b. İsmâ'îl el-Bağdâ-
dî 259
- İbrâhîm b. el-Munzir 259, 275
- İbrâhîm b. Yezîd et-Teymî 245, 304
- İbrâhîm b. Mûsâ b. Yezîd b. Zâdân 260
- İbrâhîm b. Nâfi' 247, 258
- İbrâhîm b. Hâma b. Muḥammed Ebû
İşhâk 259
- İbrâhîm b. Taḥmân 229, 305
- İbrâhîm b. Ḥumeyd er-Ruvâsî 302
- İbrâhîm b. Sa'd 216, 218, 223, 231, 234,
249, 259, 265, 270, 285, 290, 309, 310,
311
- İbrâhîm b. Sa'd b. İbrâhîm 275, 297
- İbrâhîm b. Suveyd 297
- İbrâhîm b. Şihâb 216
- İbrâhîm b. Yûsuf b. Ebî İşhâk 234, 272
- İshâk b. Manşûr 271
- İshâk b. Sa'îd b. Âmr 234
- İsmâ'îl b. Ca'fer 272, 283, 294, 300
- İsmâ'îl b. Ebân el-Varrâk el-Ezdi 264
- İsmâ'îl b. Ebî Hâlid 232, 302, 303
- İsmâ'îl b. Ebî Uveys el-Medenî 265
- İsmâ'îl b. el-Ḥalîl Ebû Abdillâh el-Kûfi
265
- İsmâ'îl b. İbrâhîm 235, 291, 294, 301,
310
- İsmâ'îl b. İbrâhîm b. 'Ukbe 265, 297
- İsmâ'îl b. İbrâhîm b. 'Uleyye 217, 219,
236, 242, 249, 268, 283, 301, 310, 311
- İsmâ'îl b. Mucâlid 234
- İsmâ'îl b. Hâlib 252
- İsmâ'îl b. Ḥucr 239
- İsmâ'îl b. Umeyye 311
- İsmâ'îl b. Yûnus 267
- İsmâ'îl b. Zekeriyâ 284
- İsrâ'îl 221, 227, 247
- İsrâ'îl b. Yûnus b. Ebî İşhâk 258, 259,
276, 277 288, 303
- İshâk b. Abdillâh b. Ebî Tâlha 224, 244
- İshâk b. Ebî 'İsâ 263
- İshâk b. Ebî İşhâk 234
- İshâk b. Ebî Tâlha el-Enşârî 264
- İshâk b. İbrâhîm b. Abdirrahmân el-Be-
ğavî 260
- İshâk b. İbrâhîm b. Naşr el-Buḥârî 261
- İshâk b. İbrâhîm b. Râhûya Ebû
Ya'kûb el-Ḥanzalî 262
- İshâk b. İbrâhîm eş-Şavvâf el-Başrî 263
- İshâk b. Manşûr b. Behrâm et-Temîmî
232, 263
- İshâk b. Sa'îd b. Âmr 236, 247, 249
- İshâk b. Şâhin Ebû Bişr el-Vâsîfî 264
- İshâk b. Vehb b. Ziyâd b. el-Allâf 264
- İshâk b. Yezîd 264
- İshâk b. Yûsuf el-Ezrak 220, 253, 255,
261, 280
- İşâm b. Hâlid el-Ḥaḍramî Ebû İşhâk
265
- 'İkrime Mevlâ İbn Abbâs 266, 306
- 'İmrân b. Meysere Ebû'l-Ḥasen el-Başrî
260
- 'İsâ b. Taḥmân 258
- 'İsâ b. Yûnus 239, 260, 261, 262, 264,
285, 291, 306
- 'İshâk b. Suleymân 232
- İrâk b. Mâlik 257**
- Iyâs b. Seleme b. Âmr 310
- Kehmes b. el-Ḥasen 222**
- Keşîr b. Şinzîr 217
- Kaḫîsa b. 'Ukbe b. Muḥammed b. Suf-
yân b. es-Suvâfî 293**
- el-Kâsım b. Mâlik 242, 306
- el-Kâsım b. Muḥaymire 251
- el-Kâsım b. Muḥammed 270
- el-Kâsım b. Yaḫyâ b. Aṭâ 289
- Katâde b. Di'âme 215, 223, 237, 244,
246, 250, 255, 260, 263, 296
- Kays b. 'Ubâde 263
- Kays b. Ebî Hâzim 302
- Kays b. Ḥaḫş b. el-Ḳa'qa' ed-Dârimî
294
- Kuṭn b. Ka'b Ebû'l-Heysem 217
- Kureyş b. Enes 219
- Kurra b. Ḥabîb 252
- Kurra b. Hâlid 292
- Kuteybe b. Sa'îd b. Cemîl 294
- el-Leys b. Sa'd 216, 218, 222, 227, 234,
241, 242, 249, 294, 297, 298, 299, 307,
308
- Maḫled b. Mâlik b. Câbir Ebû Ca'fer er-
Râzî 266**
- Maḫled b. Yezîd 283

- Ma'bed b. Hâlid 237
 Ma'mer b. Râşid 245, 256, 282
 Ma'mer b. Yahyâ 247
 Ma'n b. 'îsâ 235, 259
 Ma'n b. Muĥammed el-Ġaffârî 226
 Ma'rûf b. Ĥarbûz 303
 el-Ma'rûr b. Suveyd 304
 el-Mâcişûn⇒ Abdül'azîz b. 'Abdillâh
 Mâlik b. Enes 216, 219, 218, 222, 246,
 247, 249, 258, 265, 267, 289, 294, 307,
 309
 Mâlik b. İsmâ'îl b. Ziyâd Ebû Ġassân
 267
 Mâlik b. Miĝvel 253, 288
 Mâlik b. Sa'îr 236, 239
 Mañşûr b. Şafiyye 293, 308
 Mañşur b. el-Mu'taşım 237, 296
 Maţar b. el-Faql el-Mervezî 267
 Maĥbûb b. el-Ĥasen 222
 Maĥmûd b. Ġaylân el-'Adevî 266
 Mehdî b. Meymûn 249, 274, 290, 301
 Mekkî b. İbrâhîm b. Beşir et-Temîmî
 266, 273
 Merrâr b. Ĥamûye Ebû Aĥmed el-He-
 medânî 267, 314
 Mervân b. Mu'âviye 220, 223, 235, 246
 Mervân b. Şu'be 256
 Mervân b. Ĥâkân el-Aşfar 253
 Merĥûm b. 'Abdil'azîz 236, 291
 Mesrûk b. 'Abdirrahmân 304
 Miş'ab b. Sa'd 248
 Miş'ar b. Kıdâm b. Zuheyr 247, 299, 301
 Mis'ar b. Ĥabîb 258
 Muĥâriĥ b. 'Abdillâh 251
 Mu'emmell b. Hişâm Ebû Hişâm el-Yes-
 kurî 268
 Muĥaddem b. Muĥammed b. Yahyâ b.
 el-Hilâlî 289
 Mu'âz b. Beşşâr 274
 Mu'âz b. Fađâle Ebû Zeyd 268
 Mu'âz b. Hânî 240
 Mu'âz b. Hişâm 219, 228, 235, 240, 261,
 274, 280
 Mu'âz b. Mu'âz 240, 258, 274, 280, 281
 Mu'âz b. Naşr 252
 Mu'âfâ b. 'İmrân b. Nufeyl 253
 Mu'âviye b. 'Amr 220, 232, 272
 Mu'âviye b. 'Amr b. el-Muhalleb b. 'Amr
 el-Ezdi 268
 Mu'âviye b. Ebî Muzerred 245
 Mu'âviye b. İshâk 293
 Mu'âz b. Esed b. Ebî Saĥbere el-Ġana-
 vî 267
 Mu'temir b. Suleymân 219, 222, 230,
 236, 240, 243, 250, 255, 261, 262, 270,
 273, 274, 290, 291
 Mu'allâ b. Esad Ebû'l-Heysem el-Bâşrî
 268
 Mu'allâ b. Mañşûr 238, 272
 Mubeşşir b. İsmâ'îl 215
 Mucâhid b. Câbir 253, 275, 298, 304
 el-Mufađđal b. Fađâle 255, 295
 el-Muĝîre b. 'Abdirrahmân 229, 301
 Muĝîre b. 'Abdirrahmân 257, 295
 el-Muĝîre b. Şu'be 302
 el-Munzir b. el-Vefid b. 'Abdirrahmân el-
 Cârûdî 289, 314
 Muţarraf b. 'Abdillâh b. Muţarraf Ebû
 Miş'ab 292
 Mûsâ b. 'Uĥbe 232, 245
 Mûsâ b. Enes 289
 Mûsâ b. İsmâ'îl et-Tabûzakî Ebû Sele-
 me 290
 Mûsâ b. Mes'ûd Ebû Ĥuzeyfe en-Nehdî
 290
 Mûsâ b. Talĥa 286
 Musedded b. Muserhed b. Muserbel
 Ebû'l-Ĥasen 291
 Muşennâ b. Sa'îd 312
 Muslim b. Ĥuteybe 312
 Muslim b. İbrâhîm el-Ezdi el-Ferâhidî 292
 Muĥammed b. 'Uĥbe b. el-Muĝîre eş-
 Şeybânî Ebû 'Abdillâh 286
 Muĥammed b. 'Ubâde el-Buĥturî el-
 Esedî 285
 Muĥammed b. 'Ubeyd b. Meymûn el-
 Medenî 261, 271, 285
 Muĥammed b. 'Ubeydillâh b. Muĥam-
 med b. Zeyd Ebû Şâbit 285
 Muĥammed b. 'Uşmân b. Kerâme Ebû
 'Abdillâh el-Kûfî 286
 Muĥammed b. 'Abbâd b. Mûsâ Ebû
 Ca'fer el-Baĝdâdî 269
 Muĥammed b. 'Abdil'azîz b. 'Amr b. el-
 Muhelleb b. 'Amr el-Ezdi 269
 Muĥammed b. 'Abdil'azîz b. Ebî Rizme
 297
 Muĥammed b. 'Abdillâh b. el-Mubârek
 Ebû Ca'fer el-Baĝdâdî 270

- Muhammed b. Abdillâh b. İsmâ'îl b. Ebî's-Selc 270
- Muhammed b. Abdillâh b. Muhammed b. Abdilmelik er-Rakâşî 270
- Muhammed b. Abdillâh b. Numeyr Ebû Abdirrahmân el-Kûfî 271, 314
- Muhammed b. Abdillâh b. Havaşeb eṭ-Ṭâifî 270
- Muhammed b. Abdillâh Ebû Aḫmed ez-Zubeyrî 220, 266, 272, 312
- Muhammed b. Abdillâh b. el-Muşennâ el-Enşârî 236, 254, 258, 270, 271, 274, 280, 287, 295, 307
- Muhammed b. Abdirrahmân 227, 234, 243, 247
- Muhammed b. Abdirrahmân b. Ebî Zuhayr el-Adevî 242, 272
- Muhammed b. Abdirrahman Ebû'l-Munzir 236
- Muhammed b. Abdirrahmân eṭ-Ṭafavî 231
- Muhammed b. Amr es-Sevvâḫ Ebû Abdillâh el-Belḫî 273
- Muhammed b. Ar'ara b. el-Birind es-Sâmî 273
- Muhammed b. Bekr 303, 308
- Muhammed b. Beşşâr b. 'Usmân b. Dâvûd b. Keysân 274
- Muhammed b. Bişr 235, 261, 271
- Muhammed b. Ca'fer (Ġundar) 245, 269, 274, 280
- Muhammed b. Ca'fer el-Huzelî 216, 236, 240, 286, 297, 301, 308
- Muhammed b. Cehdâm 308
- Muhammed b. Cuḫâde 237
- Muhammed b. eṣ-Şabbâḫ ed-Devlâbî Ebû Ca'fer el-Baġdâdî 284
- Muhammed b. eṣ-Şalt b. el-Ḥaccâc Ebû Ca'fer 284
- Muhammed b. eṣ-Şalt el-Başrî Ebû Ya'îlá 284
- Muhammed b. Ebân b. Vezîr el-Belḫî Ebû Bekr 269
- Muhammed b. Ebî Adî 274, 280
- Muhammed b. Ebî Bekr b. 'Alî el-Muḫaddemî 273, 314
- Muhammed b. Ebî Ġâlib Ebû Abdillâh eṭ-Ṭayâlisî 275
- Muhammed b. Ebî Ḥuseyn Ca'fer es-Simnânî 276
- Muhammed b. Ebî Ya'ḫûb el-Kimânî 288
- Muhammed b. el-'Alâ b. Kureyb el-He-medânî 272, 314
- Muhammed b. el-Faḫl es-Sedûsî Ebû'n-Nu'mân el-Ma'rûf bi-'Ârim 274, 314
- Muhammed b. el-Mubârek 262
- Muhammed b. el-Munkedir 243, 252, 292, 293
- Muhammed b. el-Muşennâ b. 'Ubeyd b. Ḳays b. Dînâr 280, 312
- Muhammed b. el-Ḥakem el-Mervezî 276
- Muhammed b. el-Ḥasen el-Esedî 305
- Muhammed b. el-Ḥasen el-Vâsiṭî 283
- Muhammed b. el-Ḥuseyn b. İbrâhîm el-'Âmirî Ebû Ca'fer 277
- Muhammed b. ez-Zibriḫân 236
- Muhammed b. Fuḫayl 218, 220, 231, 240, 243, 259, 260, 261, 271, 272, 276, 283, 295, 313
- Muhammed b. Ġureyr b. el-Velid İbrâhîm ez-Zuhrî 275
- Muhammed b. Hişâm b. 'İsâ b. Suleymân Ebû Abdillâh el-Mervezî 275
- Muhammed b. İbrâhîm b. Dînâr 229, 288
- Muhammed b. İsmâ'îl b. Ebî Semîne 275
- Muhammed b. Keşîr el- Abdî Ebû Abdillâh 277
- Muhammed b. Ma'mer Ebû Abdillâh el-Baḫrânî 278
- Muhammed b. Ma'n 259
- Muhammed b. Maḫbûb Ebû Abdillâh 277
- Muhammed b. Mihrân el-Cemmâl Ebû Ca'fer er-Râzî 278
- Muhammed b. Minḫâl el-'Attâr el-Mişrî 278
- Muhammed b. Miskîn b. Nuveyle Ebû'l-Ḥasen 279
- Muhammed b. Muḫâtil el-Mervezî Ebû'l-Ḥasen 279
- Muhammed b. Mûsâ b. A'yan 287
- Muhammed b. Mûsâ'l-Ḳaṭṭân Ebû Ca'fer el-Vâsiṭî 279
- Muhammed b. Muslim b. Şihâb 232, 243, 251, 255, 257, 275, 284, 288, 297
- Muhammed b. Naḫr 281
- Muhammed b. Ḥallaf b. Ṭâriḫ Ebû Bekr 277

- Muĥammed b. Ħarb b. Ħirmân en-Ne-sâ'î 257, 276
- Muĥammed b. Ħasen 241
- Muĥammed b. Ħâtîm b. Bezî' el-Başrî Ebû Bekr 276
- Muĥammed b. Ħâzîm Ebû Mu'âviye eĉ-Ďarîr 235, 272, 280, 283, 291, 295, 301, 307, 308
- Muĥammed b. Ŧalĥa 247, 300
- Muĥammed b. Ħimyer 258
- Muĥammed b. Refî' b. Ebî Zeyd el-Ėu-şeyrî 281
- Muĥammed b. Sa'îd b. el-Velîd el-Ħuzâ'î Ebû Ħmr 282
- Muĥammed b. Sa'îd b. Suleymân Ebû Ca'fer 282
- Muĥammed b. Sâbîĥ Ebû Ca'fer et-Te-mîmî 248, 253, 255, 271, 281
- Muĥammed b. Savvâr 241
- Muĥammed b. Sellâm Ebû 'Abdillâh el-Biykendî 283
- Muĥammed b. Sînân el-Bâhîlî 284
- Muĥammed b. Sîrîn 224, 279
- Muĥammed b. Velîd b. 'Abdilĥâmid el-Ėureşî 286
- Muĥammed b. Yaĥyâ b. 'Abdil'azîz el-Yeşĥûrî 287
- Muĥammed b. Yaĥyâ b. Abdillâh ez-Zuĥlî 287
- Muĥammed b. Yaĥyâ Ebû Ėassân el-Kinânî 267
- Muĥammed b. Yezîd el-Kûfî 288
- Muĥammed b. Yûsuf 226, 262
- Muĥammed b. Yûsuf el-Buĥârî Ebû Aĥ-med el-Biykendî 288
- Muĥammed b. Zeyd 308
- Muĥammed b. Ziyâd 305
- Naşr** b. Âlî b. Naşr b. Âlî el-Ezdî 292
- en-Naĉr b. Muĥammed el-Yemâmî 302
- en-Naĉr b. Şumeyl 221, 232, 244, 261, 262, 263, 266, 276, 279
- Nâfi' b. 'Umer 247, 258, 297, 311
- Nâfi' Mevlâ İbn 'Umer 219, 229, 238, 249, 251, 255, 267, 275, 278, 289, 302, 304
- Nu'aym b. Ħammâd b. Mu'âviye b. el-Ħâriş el-Ħuzâ'î 293
- Ravĥ** b. 'Ubâde 220, 228, 229, 239, 255, 261, 262, 263, 267, 272, 274, 278, 307, 310
- Ravĥ b. 'Abdilmu'min el-Huzelî 296
- Ravĥ b. el-Ėâsım 305
- Reĥabe b. Meşĥale 238
- er-Rebî' b. Nâfi' 255
- er-Rebî' Yaĥyâ Ebû'l-Faĉl el-Başrî 296
- Sa'd** b. 'Ubeyde 245, 311
- Sa'd b. Ebî Vaĥĥâs 246, 248, 256
- Sa'd b. İbrâĥîm b. 'Abdirrahmân 252, 303
- Sa'd b. Ħafş Ebû Muĥammed b. el-Kû-fi 296
- Sa'd eĉ-Ŧa'î 276
- Sa'îd b. Yaĥyâ b. Sa'îd b. el-Baĝdâdî 299
- Sa'îd b. 'Ħmir 236, 266
- Sa'îd b. 'Ubeyd 247, 304
- Sa'îd b. 'Ufeyr b. Muslim Ebû 'Uşmân 299
- Sa'îd b. Cubeyr 256, 258, 313
- Sa'îd b. Ebî 'Arûbe 215, 217, 229, 242, 245, 296
- Sa'îd b. Ebî Eyyûb 222
- Sa'îd b. Ebî Sa'îd 311
- Sa'îd b. el-Ħakem b. Muĥammed İbn Ebî Meryem 271, 297, 314
- Sa'îd b. el-Ħâriş 309
- Sa'îd b. en-Naĉr el-Baĝdâdî Ebû 'Uş-mân 298
- Sa'îd b. er-Rebî' Ebû Zeyd b. el-Herevî 272, 298
- Sa'îd b. İbrâĥîm 244, 293
- Sa'îd b. Manşûr 308
- Sa'îd b. Mervân b. Âlî Ebû 'Uşmân el-Baĝdâdî 297
- Sa'îd b. Mesrûĥ 238, 293
- Sa'îd b. Mînâ 299
- Sa'îd b. Muĥammed b. Sa'îd el-Cermî 297
- Sa'îd b. Suleymân eĉ-Ďabbî Ebû 'Uş-mân 272, 298
- Sa'îd b. Şuraĥbil el-Kindî 298
- Sa'îd b. Telîd Ebû 'Uşmân 299
- Sa'îd b. Ebî Sa'îd el-Maĥburî 243, 298
- Sâlim b. 'Abdillâh 288
- Sâlim b. Ebî'l-Ca'd 268, 304

- Sâlim b. el-Eftas 256
 Sâlim b. Hâyyân b. Bisâm el-Huzelî 299
 Sâlim b. Ebî Umeyye Ebû'n-Naçr 244
 Sehl b. Bekkâr b. Bişr ed-Dârimî 296
 Sehl b. Yûsuf 295
 Seleme b. Amr b. el-Ekva' 310
 Seleme b. Dînâr İbn Ebî Hâzim 249
 Seleme b. Recâ' 265
 Seleme b. Suleymân 322
 Sellâm b. Ebî Muî' 290
 Sellâm b. Miskîn 292
 Şevr b. Yezîd 246
 Seyf b. Ebî Suleymân 247
 Seyyâr b. Ebî Seyyâr Ebû'l-Hakem 237, 286
 Sîdân b. Muđârib b. Ebî Muhammed el-Bâhilî 300
 Selm b. Zerîr 249
 Selm b. Kuteybe Ebû Kuteybe 289
 Sufyân b. 'Ueyne 218, 220, 223, 235, 244, 247, 250, 255, 266, 267, 269, 288, 291, 294, 300, 301
 Sufyân eş-Şevrî 230, 232, 251, 258, 277, 288, 290, 293, 301, 309
 Selîm b. Hâyyân el-Huzelî 253, 284, 285
 Suleymân b. Bilâl 216, 218, 243, 257, 265, 297, 309
 Suleymân b. Dâvûd b. el-Cârûd Ebû'r-Rebî' 266, 300, 314
 Suleymân b. el-Muğîre 227
 Suleymân b. Keşîr Ebû Dâvûd 277
 Suleymân b. Mihrân el-A'meş 237, 239, 245, 247, 254, 285, 293, 299, 303, 304, 307, 308
 Suleymân b. Hârb el-Ezdî Ebû Eyyûb 300
 Suleymân b. Hâyyân 301
 Suleymân b. Tîrhân 270
 Suleymân b. Hibbân 285
 Suleymân b. Şerîk 216
 Suleymân b. Yesâr 226
 Suleymân b. Ebî Muslim el-Ahvâl 294
 Suleymân b. Ebî Suleymân eş-Şeybânî 254
 Suleymân et-Teymî Mevlâ Benî Sedûs 263
 Sureyc b. en-Nu'mân 281, 283
 Sureyc b. Yûnus 272
- Şâbit b. Eslem 228
 Şâbit b. İclân 258
 Şâbit b. Muhammed Ebû Muhammed 301
 Şâbit b. Yezîd 274, 290
- Şadağa b. el-Façl 301
 Şadağa b. Hâlid 250
 Şaħr b. Cuveyriye 249, 302
 Şâlih b. Keysân el-Medenî 243, 275, 297
 Şalt b. Muhammed b. Abdîrahmân b. Ebî'l-Muğîre 301
- Şakîk b. Ebî 'Abdillâh Zekvân 304
 eş-Şa'bi 'Âmir b. Şurâhîl 281, 304
 Şâzân 'Abdul'azîz b. 'Uşmân 287
 Şâzân el-Esved b. 'Âmir 276
 Şebâbe b. Sevvâr 220, 233, 235, 255, 266, 267, 272, 281, 307
 Şebîb b. Sa'îd 233
 Şeybân b. Abdîrahmân et-Temîmî 227, 247, 260, 281, 296, 303
 Şihâb b. Abbâd el-Kûfî Ebû 'Amr 302
 Şu'be b. el-Haccâc 221, 227, 228, 232, 237, 239, 244, 245, 249, 250, 251, 252, 256, 263, 269, 273, 276, 277, 281, 286, 287, 289, 292, 298, 300, 308
 Şu'ayb b. Ebî Hamza 237, 251
 Şu'ayb b. el-Habĥâb 217
 Şu'ayb b. İshâk 261, 264
 Şu'ayb b. Hârb 310
 Şucâ' b. el-Velîd Ebû'l-Leys 302
 Şureyh b. Mesleme 234
- Tevbe b. el-Esed el-Anberî 286
- Ṭalk b. Ğannâm b. Ṭalk b. Ğannâm 302
 Ṭalha b. Yahyâ 306
 Ṭâriq b. Abdîrahmân 294
 Ṭâriq b. Şihâb 251
- Umeyye b. Bisâm b. el-Munteşîr 305
 Ummu Seleme Hind bint Ebî Umeyye 276
 Usâme b. Hafş el-Medenî 285
- 'Ubeyd b. Abdîrahmân 306
 'Ubeyd b. İsmâ'il Ebû Muhammed el-Kûfî 302

- 'Ubeyde b. Hımeyd 248, 254
 'Ubeydullâh b. 'Umer b. Meysere el-
 Kavârîrî 285, 304
 'Ubeydullâh b. 'Umer b. Hıfaş 221, 229,
 244, 289
 'Ubeydullah b. 'Abdillâh b. Mes'ûd 257,
 302
 'Ubeydullâh b. 'Amr 293
 'Ubeydullâh b. Ebî Bekr 286
 'Ubeydullâh b. el-Aĥnes Ebû Mâlik 300
 'Ubeydullâh b. Mu'âz 228, 252, 281
 'Ubeydullâh b. Mûsâ b. Ebî'l-Muĥtâr
 218, 230, 233, 262, 266, 277, 283, 287,
 303, 312
 'Ubeydullâh b. Sa'd b. İbrâhîm b. 'Ab-
 dirrahmân ez-Zuhrî 303
 'Ubeydullâh b. Sa'id b. Yaĥyâ el-Yes-
 kurî 303
 'Ubeydullâh b. 'Ubeydirrahmân el-Eş-
 ca'î 230, 251
 Uĥbe b. Hâlid 221
 'Umer b. Zerr el-A'meş 247, 258
 'Umer b. 'Ubeyd et-Te'nâfisî 283
 'Umer b. 'Alî el-Muĥaddemî 226, 258,
 273
 'Umer b. Ebî Zâ'ide 273
 'Umer b. Muĥammed b. el-Hâsen el-
 Esedî 246, 305, 309,
 'Umer b. Muhammed b. Zeyd b. 'Abdil-
 lâh b. 'Umer 278
 'Umer b. Hıfaş b. Ğiyâş el-Kûfî 276, 287,
 304
 'Umer b. Sa'id b. Ebî Hıuseyn el-Mekkî
 246, 256, 285, 306
 'Umer b. Yûnus 264
 'Urve b. ez-Zubeyr 239, 243, 248, 249,
 276, 288, 297
 'Uşmân b. 'Umer b. Fâris b. el-'Abdî
 220, 230, 271, 274, 280, 282, 287, 306
 'Uşmân b. Şâlih b. Şafvân es-Sehmî 305
 'Uşmân b. Cebele 227, 287
 'Uşmân b. Ebî Şeybe 306⇒ İbn Mu-
 ĥammed b. İbrâhîm
 'Uşmân b. el-Esved 253, 303
 'Uşmân b. el-Heysen b. Cehm b. 'Îsâ
 305
 el-Vaĥdâlâh b. 'Abdillâh el-Yeskurî 225,
 238, 249, 250, 252, 254, 274, 277, 290,
 295, 291, 301, 307
 Vâşıl b. Hıyyân 293
 Vehb b. Cerîr b. Hâzim 220, 221, 232,
 236, 240, 262, 266, 280, 313
 Vekî' b. el-Cerrâh 218, 243, 262, 271,
 279, 280, 283, 307, 308, 312
 el-Velîd b. 'Abdirrahmân el-Cârûdî 289
 el-Velîd b. Şâlih en-Neĥĥâs eġ-Ėabbî
 306
 el-Velîd b. Keşîr 297
 el-Velîd b. Muslim el-Kuraşî 223, 225,
 235, 243, 259, 260, 261, 278, 280, 284,
 288, 301, 312
 Verĥâ b. 'Umer 227, 233, 247, 288
 Vuheyb b. Hâlid el-Bâhilî 215, 268, 290,
 292, 296, 300
 Ya'ĥûb b. 'Abdirrahmân el-Ėârî' 216,
 294, 299, 307
 Ya'ĥûb b. İbrâhîm b. 'Abdirrahmân 303
 Ya'ĥûb b. İbrâhîm b. Keşîr b. Zeyd el-
 'Abdî 310
 Ya'ĥûb b. İbrâhîm b. Sa'd 220, 235,
 241, 261, 262, 263, 275, 297, 313
 Ya'lâ b. 'Ubeyd 230, 271, 279, 283
 Ya'lâ b. el-Hâriş el-Muĥâribî 310
 Yaĥyâ b. Yaĥyâ b. Bukayr b. Hanzelî
 309
 Yaĥyâ b. 'Abbâd Ebû 'Abbâd 254
 Yaĥyâ b. 'Abdillâh b. Bukeyr el-Ėureşî
 259, 307
 Yaĥyâ b. 'Abdillâh b. Ziyâd es-Sulemî
 306
 Yaĥyâ b. Âdem 215, 220, 227, 232, 261
 Yaĥyâ b. Şâlih Ebû Şâlih eş-Şâmî 261,
 287, 309
 Yaĥyâ b. Bişr b. Keşîr el-Ėarîrî 307
 Yaĥyâ b. Ca'fer b. A'yan Ebû Zekeriyâ
 307
 Yaĥyâ b. Ebî Bukeyr 310
 Yaĥyâ b. Ebî İshâĥ 217
 Yaĥyâ b. Eyyûb 297
 Yaĥyâ b. Keşîr Ebû Ėassân 280, 288,
 296
 Yaĥyâ b. Ėaza'a el-Ėureşî 309
 Yaĥyâ b. Ma'ın b. 'Avn b. Ziyâd b.
 Bişâm 215, 220, 308
 Yaĥyâ b. Mûsâ b. 'Abdirabbih b. Sâlim
 308

- Yaḥyâ b. Muḥammed b. es-Seken b. Ḥabîb el-Kureşî 308
- Yaḥyâ b. Ḥammâd b. Ebî Ziyâd eş-Şeybânî 254, 307
- Yaḥyâ b. Ḥamza 222, 250, 251, 264
- Yaḥyâ b. Ḥassân b. Ḥıbbân 252, 279
- Yaḥyâ b. Sa‘îd el-Bağdâdî 299
- Yaḥyâ b. Sa‘îd el-Ḳaṭṭân el-Umevî 218, 219, 225, 232, 235, 240, 244, 266, 274, 280, 291, 301, 306, 310
- Yaḥyâ b. Sâlih 262
- Yaḥyâ b. Suleymân b. Yaḥyâ b. Sa‘îd b. el-Cu‘fi 245, 309, 311
- Yaḥyâ b. Ya‘lâ b el-Hâriş el-Muḥâribî 310
- Yaḥyâ b. Yûsuf b. Ebî Kerîme 310
- Yaḥyâ b. Zekeriyâ b. Ebî Zâ‘ide 239, 260
- Yesere b. Şafvân 311
- Yezîd b. Ebî ‘Ubeyd 246, 266
- Yezîd b. Ebî Ḥabîb 298
- Yezîd b. Ebî Yezîd 217
- Yezîd b. Hârûn 220, 221, 233, 236, 240, 262, 263, 267, 271, 272, 280, 283, 285, 307, 308, 310, 312
- Yezîd b. İbrâhîm et-Tusterî 218, 250, 251
- Yezîd b. Zure‘ et-Temîmî 215, 217, 218, 219, 221, 227, 235, 255, 260, 268, 273, 278, 291, 295, 296, 301, 305
- Yezîd b. Ebî Ḥâkim el-‘Adenî 221
- Yûnus b. ‘Ubeyd b. Dînâr 229
- Yûnus b. Ḳâsım 264
- Yûnus b. Muḥammed el-Bağdâdî 218, 220, 257
- Yûnus b. Yezîd el-Kureşî 230, 232, 233, 242, 245, 256, 284, 288, 297, 309
- Yûsuf b. Behlûl et-Temîmî Ebû Ya‘ḳûb 311
- Yûsuf b. el-Mâcişûn 216, 236
- Yûsuf b. el-Mânşûr 291
- Yûsuf b. Mûsâ b. Râşid b. Bilâl 312
- Yûsuf b. Muḥammed b. Sâbiḳ el-‘Uşfü-rî 311
- Yûsuf b. Ya‘ḳûb eş-Şaffâr Ebû Ya‘ḳûb 263, 311
- Yûsuf b. Yezîd Ebû Ma‘şer 273
- Zâ‘ide b. Ḳudâme Ebû ş-Şalt eş-Şekafi** 224, 234, 249, 253, 268, 290, 296, 302
- Zekeriyâ b. ‘Adî 272
- Zekeriyâ b. Ebî Zâ‘ide Ebû Yaḥyâ 303
- Zekeriyâ b. İshâḳ 246, 247, 256
- Zekeriyâ b. Yaḥyâ b. ‘Amr el-Kûfî 312
- Zeyd b. Aḫzem Ebû Ṭâlib el-Mekkî 312
- Zeyd b. ‘Abdillâh 278
- Zeyd b. Eslem 269, 293
- Zeyd b. Vehb 304
- Ziyâd b. er-Rebî‘ 242, 282
- Ziyâd b. Eyyûb b. Ziyâd el-Bağdâdî 313
- ez-Zubeydî Muḥammed b. el-Velîd 257
- ez-Zubeyr b. el-Ḥirrit 306
- Zuheyr b. Mu‘âviye el-Cu‘fi 234, 241, 247, 259 267
- Zuheyr b. Ḥarb b. Şeddâd el-Ḥaraşî 313
- ez-Zuhrî⇒ Muḥammed b. Muslim b. Şihâb
- Zekvân Ebû Şâlih 239**